

Tvrdošovský **SPRAVODAJ**

MAGAZÍN OBCE TVRDOŠOVCE

XVII. ročník | číslo 2. | august 2014 | Cena: 1,20 €

ISSN 1339-2530

Z OBSAHU:

- Informácia starostu obce . . . . . 4.-5.
- Darcovia krvi trochu inak . . . . . 16.
- Poľovný pes - nenahraditeľný
pomocník . . . . . 18.
- Rozhovor s mladým výskumníkom . . . 19.
- Automobilová pretekárka
z Tvrdošoviec . . . . . 21.

XVI. Dni svätého Štefana

21 – 25. august 2014

Štvrtok, 21. augusta

Hodové darovanie krvi (Obecný dom)
II. deň méty skautov (ihrisko pri jazere Putnoki)

Piatok, 22. augusta

- 15.30 Slávnostné zasadnutie obecného zastupiteľstva (Obecný dom)
- 16.20 Krst publikácie Pozdrav z Tvrdosoviec
- 16.30 Otvorenie výstavy: Milan Árendáš – Fajansa
- 17.00 Uloženie pamätných vencov pri soche sv. Štefana (Námestie sv. Štefana)
- 20.00 Cyklus koncertov (Amfiteáter):
Vystúpia: **Király Viktor, Nagyecsed Fekete Szemek, KORÁL**
Vstupné: v predpredaji 7,- €, na mieste 9,- €, deti do 6 rokov vstup zdarma

Sobota, 23. augusta

- 8.00 Súťaž vo varení (park na Hornej ulici)
Sprievodné programy:
Živý stolný futbal, Zumba
Zábavný park pre deti (park na Hornej ulici):
Nafukovací hrad pre najmenších
Šašo Lili s balónikmi
Raj drevených hračiek
- 9.00 Výhliadkový vláčik (Námestie sv. Štefana)
- 13.00 Vyhodnotenie súťaže vo varení

- 15.00 Vínny dvor (Dolná ulica)
Ochutnávka tradičných tvrdošovských jedál (Dolná ulica)
Remeselnícky jarmok (Dolná ulica)
- 15.30 Slávnostné uloženie vencov pri pamätnej tabuli deportovaných Tvrdosovčanov
- 16.30 Sprievod folklórnych skupín (Termálne kúpalisko, Námestie sv. Štefana, Dolná ulica)
- 17.00 XVI. Folklórne slávnosti (Dolná ulica)
- 20.00 Ľudová hudba – hrá kapela Varjos (Vínny dvor)
- 21.00 Hodová country zábava pri Amfiteátri. Vstupné: 2,- €

Nedeľa, 24. augusta

- 10.30 Slávnostná svätá omša (Rímskokatolícky kostol sv. Štefana)
- 15.00 Bábkové divadlo Bab (Termálne kúpalisko)
- 17.00 Majstrovský futbalový zápas (Štadión J. Szikoru)
- 21.00 Retro zábava so skupinou Zseb (Amfiteáter).
Vstupné: 2,- €
Celý deň: jarmok, hody, vínny dvor

Pondelok, 25. augusta

- 17.30 Priateľský futbalový zápas (Štadión J. Szikoru)
- 19.00 Vystúpenie folklórneho tanečného súboru Csali zo Šamorína (Dolná ulica)
- 20.00 Večerné kúpanie s DJ Danim (Termálne kúpalisko)
- 21.30 Ohňová show – Fragrance Saltatio a Svätosťefanský ohňostrojek
Celý deň: jarmok, hody.

Milí čitatelia,

je pre nás nesmiernym potešením, že opäť môžete držať v rukách najnovšie číslo Tvrdošovského spravodaja. Blíži sa koniec leta, času dovolení a oddychu, ale pevne veríme, že si napriek tomu nájdete čas na to, aby ste si preštudovali náš magazín. Aké témy Vám ponúkame?

Ešte pár dní a máme tu najväčšie udalosť Tvrdošoviec, XVI. oslavy Dní sv. Štefana, na ktoré srdečne očakávame všetkých záujemcov, vrátane našich hostí a obyvateľov. Pokiaľ nemáte prehľad o podrobnom programe osláv, nájdete ho na 2. strane našich novín.

V roku 2014 sa končí ďalšie volebné obdobie. Z tohto dôvodu pán starosta vo svojom príspevku zhrnul všetky udalosti, ktoré sa uskutočnili v našej obci počas tohto obdobia. Na ďalších stránkach si môžete prečítať

najaktuálnejšie informácie obecného úradu. Nechýba ani súhrn školského roku základnej školy.

Členovia rodiny Mátéovcov sú dlhé roky dobrovoľnými darcami krvi. Zaslúžia si uznanie a to, aby sme o nich písali. Kynológa Juraja Zelenku sme požiadali, aby nám prezradil čosi o výcviku poľovných psov. Stredoškolač Peter Csányi vypracoval výskumný projekt o kvalitách vodných plôch Tvrdošoviec a získal 2. miesto v celoslovenskom kole Stredoškolskej odbornej činnosti. Veronika Vanyová reprezentuje Slovensko v ženskom motorizme ako jediná pretekárka zo Slovenska. Je to obdivuhodné a držíme jej palce.

Tolko na úvod. Ostatné informácie a relaxačné príspevky nájdete v najnovšom čísle Tvrdošovského spravodaja. Prajeme Vám príjemné čítanie a užite si zvyšné dni leta.

redakcia

JUBILANTI

- 70 Apríl:** Zoltán Szabó, Karol Labai
Máj: Magdaléna Mészáros (Bercsényiho ul.), Mária Vanyová (Kopernikova ul.)
Jún: Mária Maršovská, Zuzana Bogdányová, Ján Vincze, Július Bihari, Helena Vanyová (ul. J. Kráľa), Mária Ludasová, (Železničná cesta), Terézia Marinčíčová
Júl: Gizela Sztrecsková, Ema Vanyová, Alžbeta Brenkusová, Eva Ježová, Zoltán Buják
August: Eva Zsideková
75 Apríl: Alžbeta Sztrecsková, Mária Brenkusová, Matilda Černáková, Karol Mészáros (Nám. Sv. Štefana)
Máj: Eva Sárköziová, Mikuláš Bányay, Vojtech Mikle
Jún: Valéria Zajíčková
August: Karol Birkus (Gorkého ul.), Štefan Bugyik (ul. Mikszátha), Jozef Benkő, Margita Rollerová
80 Apríl: Gizela Mojzesová
Máj: František Bédi, Izabella Vanyová
Jún: Valéria Benczeová, Anna Rémešová, Alžbeta Juhászová
Júl: Helena Szabóová (Gárdonyiho ul.), Vladimír Vávra
85 Jún: Rozália Tóthová, Ladislav Szőgyényi
Júl: Jozef Brenkus
August: Zuzana Benkőová, Karol Kurucz
90 Jún: Anton Bajla

TELEFÓNNE ČÍSLA V NÚDZI

Tiesňové linky:		Peter Marenčák	0905 569 432
Spoločná tiesňová linka	112	Zoltán Borbély	0905 327 358
Polícia	158	Dávid Szabó	0905 547 443
Hasiči	150		
Zdravotná záchranka	155	Hasičský zbor Tvrdošovce:	
		Tibor Menyhárt	0911/260 144
Obecná polícia:		Štefan Buják	0915/601 298
Rajmund Borbély	0905 547 457	Attila Vida	0944/935 167

NOVORODENCI

Simona Chmúrová	4.4.2014.
Michal Robin Kandra	7.4.2014.
Samuel Oršulík	13.4.2014.
Emília Baker	29.4.2014.
Melani Brandová	29.4.2014.
Filip Rybár	1.5.2014.
Anna Košík	6.5.2014.
Sebastian Kiss	13.5.2014.
Corina Röschl	13.5.2014.
Eliška Borosová	27.5.2014.
Peter Vida	10.6.2014.
Štefan Vida	11.6.2014.
Ladislav Vankó	16.6.2014.
Dorina Birkusová	29.6.2014.
Arnold Varga	30.6.2014.

MLADOMANŽELIA

Mgr. Norbert Németh a Mgr. Andrea Szikorová
 Jozef Máté a Alena Mihalíková
 Dávid Döme a Nikoleta Farkasová
 Štefan Pavlík a Sabína Virág

OPUSTILI NÁS

Jozef Lakatos	(1953)	5.4.2014.
Margita Ladicsová	(1924)	7.4.2014.
Anton Kurucz	(1927)	13.4.2014.
Helena Speváková	(1945)	16.4.2014.
Pavol Balogh	(1957)	20.4.2014.
Štefan Trúchly	(1942)	24.4.2014.
Valéria Bédiová	(1937)	7.5.2014.
Irena Brenkusová	(1937)	7.5.2014.
Ida Mojzesová	(1933)	15.5.2014.
Elena Rybárová	(1920)	3.6.2014.
Helena Bogyóová	(1944)	15.6.2014.
Alžbeta Barnová	(1947)	21.6.2014.
Mária Mészárosová	(1922)	22.6.2014.
Magdaléna Kopaszová	(1932)	27.6.2014.
Mária Magdaléna Brenkusová	(1936)	28.6.2014.
Ivan Tatai	(1964)	7.7.2014.
Štefan Balogh	(1928)	7.7.2014.
Ladislav Makrai	(1936)	8.7.2014.
Pavel Klištinec	(1954)	9.7.2014.
Július Balogh	(1952)	10.7.2014.
Viera Oslanecová	(1958)	14.7.2014.
Margita Žilinská	(1917)	22.7.2014.
Ladislav Major	(1951)	25.7.2014.

Pripravila: Eva Benkőová

TVRDOŠOVSKÝ SPRAVODAJ
 SI MÔŽETE PREDPLATIŤ NA OBECNOM
 ÚRADE ALEBO V KNIŽNICI.
 ROČNÉ PREDPLATNÉ STOJÍ 3 €.

TVRDOŠOVSKÝ SPRAVODAJ / TARDOSKEDDI HÍRMONDÓ

Vydavateľ/Kiadó: Obec Tvrdošovce – Tardoskeddi község. Adresa/Cím: Obecný úrad – Községi Hivatal, Novozámocká cesta 56, 941 10 Tvrdošovce. IČO: 309338 Evidenčné číslo/Nyilvántartási szám: EV 3871/09 – Ministerstvo kultúry SR. Registrácia/Bejegyzés: 238/98 OŠaK Nové Zámky. Redakcia: Silvia Bračová, PaedDr. Tóth Szilvia, PaedDr. Judita Juhászová, Mgr. Győri Beáta. Foto: Imrich Mészáros Grafika a tál/Térkép és nyomtatás: KORUND desktop, spol. s r. o., Považská 18, 940 67 Nové Zámky. Počet výtlačkov/Példányszám: 650. Časopis vychádza trikrát ročne. Megjelenés: évente háromszor. Dátum vydania: 4. 8. 2014 Kiadás időpontja: 2014. 8. 4. ISSN 1339-2530. Redakcia si vyhradzuje právo zmien a redakčných úprav publikovaných príspevkov. Obsah publikovaných príspevkov sa nemusí stotožňovať s názormi redakcie. A szerkesztőség fenntartja a kéziratok lerövidítésének és módosításának jogát. A közölt cikkek tartalmáért a szerkesztőség nem vállalja a felelősséget.

Príhovor

STAROSTU

Aj pre mňa je skoro neuveriteľné, že obdobie „starostovania“ sa dostalo do posledného, štvrtého roka. Myslím si, že sa počas uplynulých rokov toho udialo mnoho: množstvo udalostí, odovzdávaní, spoločenských podujatí, návštev priateľských a družobných obcí. V tomto čísle Tvrdosovského spravodaja by som rád zhrnul najdôležitejšie výsledky uplynulého obdobia. Pre prehľadnosť uvediem doterajšiu činnosť v tematických okruhoch.

1) VÝVOJ HOSPODÁRENIA NAŠEJ OBCE OD DECEMBRA 2010 DO AUGUSTA 2014

Vývoj miest a obcí sleduje nezávislý inštitút INEKO. Vyhodnocuje hospodárenie a analyzuje samosprávy na základe výkazov a informácií zasielaných na Ministerstvo financií SR. Mapuje hodnotu dlhu na jedného obyvateľa, ktorá sa počíta zo všetkých úverov, ktoré boli samospráve poskytnuté. V našej obci sa tento ukazovateľ vyvíjal takto:

Sledované obdobie	2010	2011	2012	2013
Hodnota dlhu na jedného obyvateľa v eurách	173,77 €	159,30 €	144,85 €	134,90 €

Pozn.: v tabuľke je vidieť, že dlh na obyvateľa z roka na rok klesá. Je to preto, lebo samospráve nebol žiadnou finančnou inštitúciou poskytnutý ďalší, nový úver.

Inštitúcia INEKO sleduje aj celkový dlh samosprávy, ktorý je počítaný v pomere k bežným príjmom za predchádzajúci rok a nemal by presiahnuť úroveň 60%. V našej obci sa tento ukazovateľ vyvíjal nasledovne:

Sledované obdobie	2010	2011	2012	2013
Celkový dlh obce	34,3%	40,0%	36,3%	29,0%

Pozn.: z tabuľky je jednoznačne vidieť, že v sledovanom období celkový dlh klesá, čo predznamená dobrý vývoj.

INEKO meria ale aj ďalšie informácie, ako napr. záväzky 60 dní po splatnosti. Považujem

jem za dôležité spomenúť, že vývoj a zvelaďovanie v našej obci sme v sledovanom období zabezpečili **bez potreby ďalšieho úveru**, snažili sme sa nové investície financovať

z vlastných zdrojov, z dotácií. Vďaka tomu sa podarilo, že **Tvrdošovce prešli hospodárskym rastom a napredovali vo vývoji**. Kým v roku 2010, 2011, 2012 bola hodnota finančného zdravia a vývoja obce na úrovni 2,9 %, v roku 2013 to už bolo na úrovni 3,2 %.

2) ŠKOLSTVO, KULTÚRA A ŠPORT

V našej obci pôsobia dve základné školy so samostatnou právnou subjektivitou,

dve materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a jedna cirkevná materská škola. Vo všetkých zariadeniach boli prevedené menšie či väčšie investície. Vykurovací systém základnej školy

prešiel rekonštrukciou, vďaka ktorej **v budove kúrimo termálnou vodou, vymenili sme v telocvičniach, v kotolni a v šatniach okná za nové. Budova telocvične dostane ešte v tomto roku novú farbu**. V septembri 2013 sme odovzdali do užívania **nové dopravné ihrisko**, ktoré môžu využívať nielen školopovinné deti, ale aj naši škôlkari. V areáli Materskej školy s vyučovacím jazykom slovenským na Hlbokej ulici sme ohradili detské ihrisko, vonkajšia letná terasa dostala **novú zámkovú dlažbu** a v jednotlivých pavilónoch, ktoré navštevujú naše deti, sme osadili **stropnú izoláciu**, ktorá zabezpečí úsporu na energiách. Investície sme previedli, samozrejme, aj v kuchyniach, aj v materskej škole, aj v základnej škole. Materské školy s vyučovacím jazykom maďarským sa nachádzajú v priestoroch cirkevnej budo-

vy, preto je úlohou obce vykonávanie menších úprav a údržba dvora.

Kultúrne spolky a neziskové organizácie pôsobiace na území obce sú celoročne podporované s prihliadnutím na naše finančné možnosti. Teší ma, že všetky spolky sa rozvíjajú a vykonávajú aktívnu činnosť. Popri spolkoch musím spomenúť aj podujatia organizované obcou, ako sú napr.: remeselnícke tábory pre deti, fašiangové slávnosti, Majáles, organizovanie výstav, diania v knižnici, stretnutie so spisovateľmi, Dni svätého Štefana a pod., ktoré ponúkajú pre obyvateľov kultúrny oddych. Súčasťou tvrdošovskej kultúrnej hodnoty je od roku 2012 aj **železničarske múzeum, Stĺp priateľstva a pamätná mramorová kniha pri soche svätého Štefana**.

Popri vzdelávaní a kultúre je aktívnou súčasťou života obce aj šport. V roku 2013 sme oslávili 90. výročie Tvrdošovského športového klubu. Pravidelne organizujeme futbalový turnaj na počesť Juraja Szikoru, kým stolnotenisoví hráči tiež pravidelne reprezentujú našu obec na rôznych súťažiach. Na športovom ihrisku sa v uplynulých štyroch rokoch neorganizovali len turnaje, ale zrealizovali sa aj investície. Postavili sme pre rozhodcov **nové šatne**, naši fanúšikovia dostali **nové sociálne zariadenia a pohodlné sedadlá**. Pravidelná a zodpovedná práca v našich zariadeniach a organizáciách dokazuje, že zodpovedným vedením sa dá dosiahnuť veľa, je treba len chcieť.

3) INVESTÍCIE NA ÚZEMÍ OBCE

V prvom roku môjho pôsobenia sa vďaka tvrdošovským

podnikateľom podarilo zrekonštruovať niekoľko nehnuteľností vo vlastníctve obce, ktoré boli vo veľmi zlom technickom stave. Medzi nimi to bola aj budova zdravotného zariadenia, kostol na cintoríne, suterén obecného úradu a suterén Obecného domu. V roku 2014 spustený denný stacionár prešiel tiež rekonštrukčnými prácami. Z dotačných zdrojov sme zakúpili nielen vysokovýkonné čerpadlá, ale počas uplynulých rokov sa naša obec obohatila aj o požiarnické vozidlo. Podnik verejnoprospešných služieb obce dostal tiež nový vozo-

nia, napr. na ulici Rákócziho, J.Dózsú, Mikszátha a pod., čím sme odstránili viacročné problémy s vodou. Vyriešili sme množstvo takých úloh, ktoré sa priamo dotýkajú našich obyvateľov. Priebežne sme **dopĺňali verejné osvetlenie**, **asfaltovali** sme (tam, kde ešte nebol asfalt), **prepájali sme vodovodné potrubia**, vo vodou najčastejšie ohrozených oblastiach sme osádzali **odvodňovacie potrubia** a **budovali čistiace šachty**.

Od roku 2011 sme postupne zvyšovali počet **bezpečnostných kamier**, usilujúc sa o zabezpečenie pokoja na uli-

Nové dopravné ihrisko v ZŠ

vý park: smetiarske **vozidlo značky Mercedes**, ramenný **nakladač kontajnerov značky LIAZ, IVECO** k bežným pracovným činnostiam v obci, resp. **traktor s vlečkou**, ako aj rôzne **mechanizmy do zimného obdobia** na čistenie komunikácií a odpratávanie snehu.

V rámci rôznych programov sme našim obyvateľom **zabezpečili pracovné príležitosti**. Vďaka nim sa podarilo previesť **protipovodňové práce** a s nimi súvisiace opatre-

ciach. Jarné upratovanie pod názvom **Za krajšie Tvrdosovce** sa v roku 2014 uskutočnilo už po štvrtýkrát. Vďaka tejto brigáde sa do upratovania zapojilo niekoľko stoviek Tvrdosovčanov, dokazujúc tým snahu o **zabezpečenie čistejšieho a krajšieho prostredia**.

Na území termálneho kúpaliska a v parku sv. Štefana sme vybudovali **WiFi sieť**, zabezpečiac tým priestor pre záujemcov o túto službu.

Azda najväčšou investíciou štyroch rokov bolo **zriade-**

Železničarské múzeum

Pamätná mramorová kniha pri soche sv. Štefana

nie Trhoviska a spoločnosti **Termálne kúpalisko Tvrdosovce s.r.o.** a s tým súvisiacu **rekonštrukcia kúpaliska**. Zo sumarizácie však nemôžem vynechať ani postavenie **nových nájomných domov**, ktoré zabezpečia bývanie pre 10 našich rodín. V roku 2013 sa nám na najväčšiu radosť cestujúcich popritom všetkom podarilo dať do užívania aj novú, **modernú železničnú stanicu**.

4. TRANSPARENTNÉ RIADENIE

Popri množstve investícií treba spomenúť, že medzi stenami obecného úradu sa udiali aj **personálne zmeny**. Medzi samosprávou (obecným úradom) a obyvateľmi obce vznikla **otvorenejšia a voľnejšia komunikácia**, na našej web stránke môže jej návštevník nájsť všetky **potrebne informácie**. **Zasadnutia** obecného zastupiteľstva v **priamom prenose** zas dávajú priestor obyvateľom na to, aby nahliadli do hospodárskeho a sociálneho života našej obce.

5. ČO NÁS EŠTE ČAKÁ V ROKU 2014?

V roku 2012 sme odovzdali zrekonštruované centrum obce. V roku 2014 vďaka úspešnému projektu bude **rekonštrukcia centra obce** pokračovať. Z projektu v hodnote 1.178.000,- € sa obnoví lokalita pred Obecným domom, pred Obecným úradom, pred Domom služieb, vymení sa asfaltový povrch na vybraných uliciach (podrobnejšie ste sa

o projekte mohli dočítať v aprílovom čísle Tvrdosovského spravodaja). Do jesene prebehne **výstavba ešte 10 nových nájomných malorozmerných bytov**, popritom vymeriame ešte na Jókaiho ulici aj **nové stavebné pozemky**, v pláne je aj **zateplenie budovy obecného úradu**. Podnik verejnoprospešných služieb obce si naplánoval aj **vymaľovanie exteriéru telocvične základnej školy**. Verím, že čas dovolí aj realizáciu týchto prác. Zo živých projektov nemôžem nespomenúť zámer obchodnej spoločnosti TESCO Stores o výstavbu svojej predajne v obci. Nová predajňa by sa mala v obci postaviť do konca roka 2014.

Milí Tvrdosovčania! Vážení čitatelia!

Štyri roky, ktoré mám za sebou, by som mohol hodnotiť z viacerých strán. Počas mojej práce som sa stretol s množstvom ľudí, názorov, kritikou a intrigami, občas aj pomocou a zhovievavosťou. Nebolo to ľahké obdobie, ale neustále som sa usiloval, aby som svoju prácu vykonával čestne, zo srdca, úprimne, pre obyvateľov obce, aby sa naša obec pohla dopredu, pretože má všetky predpoklady na to, aby sa to podarilo. Ďakujem za spoluprácu súčasným poslancom obecného zastupiteľstva a prajem každému dobré zdravie, veľa síl, aby sme v našej ceste mohli pokračovať. Prajem každému príjemné kultúrne zážitky z osláv XVI. Dní sv.Štefana.

Ing. Marián Tóth

HLAVNÝ KONTROLÓR INFORMUJE

Od voľby hlavného kontrolóra v obci Tvrdosovce a od môjho nástupu do práce uplynulo len málo času. Nástup do nového zamestnania je pre každého závažným krokom, znamená to nové výzvy, ale aj zážitky z prípadného úspechu. Podobne to pociťujem aj ja. Mojm zvolením za hlavného kontrolóra obce som dostala možnosť, aby som lepšie spoznala obec Tvrdosovce, v obci fungujúce organizácie, problémy a starosti obyvateľov obce a mnoho osobností.

V krátkosti by som Vás oboznámila s mojou doterajšou činnosťou. Úvodom súčasne chcem informovať milých čitateľov, že na Obecnom úrade v Tvrdosovciach sa zdržiavam každý týždeň v utorok v úradných hodinách

obecného úradu. Ďalšie dni som zastihnuteľná na e-mailovej adrese, ktorá je zverejnená aj na webovej stránke obce: eva.toth@tvrdosovce.sk a na tel. čísle 035/7900932.

Po nástupe do funkcie hlavného kontrolóra som navštívila v obci školské zariadenia – samozrejme aj škôlky, obecný dom, denný stacionár pre dospelých, termálne kúpalisko a skládku nie nebezpečného odpadu. Po schválení plánu kontrolnej činnosti na obdobie od marca do júna 2014 som na marcovom 33. zasadnutí obecného zastupiteľstva začala svoju kontrolnú činnosť. Doposiaľ som vykonala kontroly na obecnom úrade. Vykonala som kontrolu hospodárenia s majetkom obce – kontrolu stavu pohľadávkov, stav úverov, nakladanie s pokladničnou hotovosťou, použitie dotácie poskytnutej pre Športový klub Tvrdosovce. O výsledkoch následných finančných kontrol obecné zastupiteľstvo bolo priebežne informované. Na 36. zasadnutí obecného zastupiteľstva som podala správu o výsledku prvých dvoch kontrol. Okrem toho som vypracovala odborné stanovisko k záverečnému účtu obce za rok 2013, ktoré bolo prerokované na 34. zasadnutí obecného zastupiteľstva.

Rozsah kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra je jednoznačne stanovené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého hlavný kontrolór obce okrem iného kontroluje aj vybavenie sťažností. To znamená, že sám nevybavuje sťažnosti, pretože v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach je jasne stanovená príslušnosť na vybavenie sťažností. Takáto kontrola je súčasťou môjho plánu kontrolnej činnosti na obdobie od júla do decembra 2014, ktorý bol schválený na 36. zasadnutí obecného zastupiteľstva.

Výkonom funkcie hlavného kontrolóra chcem prispieť k rozvoju obce Tvrdosovce. Za svoju prvoradú úlohu považujem to, aby nakladanie s verejnými financiami, verejným majetkom sa uskutočnilo v súlade so zákonmi a predpismi Slovenskej republiky a Európskej únie.

Ing. Éva Tóth

SCHVÁLENÉ VZN ZA 1. POLROK 2014

Obecné zastupiteľstvo v Tvrdosovciach za prvý polrok 2014 schválilo 5 všeobecne záväzných nariadení obce Tvrdosovce.

1/2014 VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Tvrdosovce

Zákon č. 343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, okrem iného upravila povinnosť obcí zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre ustanovené zložky. Je nutné uviesť, že významná zmena nastala iba pre zložku biologicky rozložiteľné komunálne odpady (BRKO), vrátane biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu. Túto službu Obec zabezpečuje na základe Zmluvy o zbere a zabezpečení zhodnotenia vedľajších živočíšnych produktov.

2/2014 VZN o podmienkach vylepšovania plagátov na území obce Tvrdosovce

Plochy vyhradené na vylepšovanie volebných plagátov sú:

- Výlepné tabule: na Novej ceste – oplotenie termálneho kúpaliska, na Hornej ulici – pri autobusovej zastávke, na Železničnej ceste – pri železničnej stanici a pri zdravotnom stredisku.
- Výlepné valce: na Obchodnej ulici pri obecnom dome.

3/2014 VZN, ktorým sa zrušuje VZN obce č. 1/2000, VZN č. 4/2006, VZN č. 3/2009, VZN č. 12/2009

Na základe protestu prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch boli zrušené nasledovné VZN obce:

VZN č. 1/2000 o štatúte Obcej polície

VZN č. 4/2006 - o státi a parkovaní motorových vozidiel a technických zariadení na území obce Tvrdosovce.

VZN č. 3/2009 - Prevádzkový poriadok detských a verejných ihrísk prevádzkova-

ných a zriadených obcou Tvrdosovce.

VZN č. 12/2009 Prevádzkový poriadok Viacúčelového ihriska Tvrdosovce

4/2014 VZN o zriadení Obcej polície obce Tvrdosovce

Všeobecne záväzné nariadenie je vypracované na základe zákona SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, poukazuje na organizáciu obcej polície, jej úlohy, postavenie, na výstrojné súčiastky príslušníkov obcej polície.

5/2014 VZN o podmienkach držania psov na území obce Tvrdosovce a vodenia psov na verejných priestranstvách.

Všeobecne záväzné nariadenie obsahuje článok o evidencii psov, v ktorom je rozpisaná úhrada za náhradnú známku, ktorá činí 3,50 €. Článok vodenia psa informuje o tom, že viesť psa na miesta so zákazom voľného pohybu možno len na vŕdzke, bezpečne pripevnenej

na obojku. Pevnosť vŕdzky a jej dĺžka musia byť primerané psovi a situácii tak, aby bolo možné psa ovládať v každej situácii.

Ďalší článok VZN poukazuje na zakázaný voľný pohyb psa, ktorý je na Námestí sv. Štefana, v parku na Dolnej ulici, v parku na Hornej ulici.

Vstup so psom je zakázaný do areálov materských škôl, školských zariadení, na detské ihriská, športoviská, do areálu termálneho kúpaliska, do všetkých verejných prístupných budov.

Na základe VZN v obci máme umiestnené zberné nádoby, ktoré sú označené piktoqramom. Viditeľne označené zberné nádoby na zhromaždenie psích výkalov je zakázané použiť na iný odpad.

Okrem všeobecne záväzných nariadení Obecné zastupiteľstvo v Tvrdosovciach za prvý polrok schválilo Prevádzkový poriadok detského verejného ihriska na Hlbokej ulici, Prevádzkový poriadok viacúčelového ihriska a Organizačný poriadok Obcej polície obce Tvrdosovce.

Mgr. Judita Veresová

FINANČNÉ OKIENKO

Prioritnou úlohou obce je výkon samosprávy a v rámci prenesenej pôsobnosti aj výkon štátnej správy. Na plnenie týchto úloh si obec zaobstaráva finančné prostriedky, ktorých zdroje sú rôznorodé. Činnosť, ktorou si premyslene a účelovo zabezpečuje svoje príjmy, nazývame finančným hospodárením. Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je jeho rozpočet, pomocou ktorého plánuje svoje ciele, dosahuje svoje priority a jeho zverejňovaním zabezpečuje transparentnosť použitia finančných prostriedkov. Rozsah finančného hospodárenia obce je ovplyvnený veľkosťou obce, počtom obyvateľov, vyspelosťou miestnej ekonomiky, ale aj ďalšími faktormi. Verejné financie, alokované v rozpočte sa od r. 2009 rozdeľujú do jednotlivých programov podľa potrieb obce a jej obyvateľov. Pre porovnanie sme graficky znázornili použitie verejných zdrojov obce od začiatku implementácie programového rozpočtovania do konca roku 2013.

Niektoré finančné ukazovatele zo Záverečného účtu obce za rok 2013

Obec uzatvorila rok 2013 výsledkom rozpočtového hospodárenia - prebytkom, v sume 173.314,83 EUR, ktorý prezentovala v Záverečnom účte obce, spolu s ďalšími dôležitými údajmi o hospodárení obce aj jej organi-

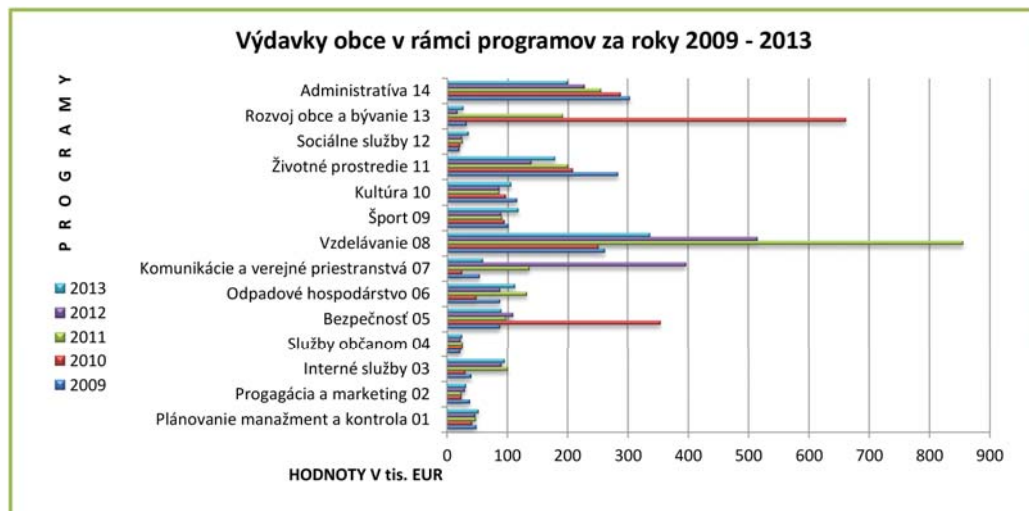
zácií. (k nahliadnutiu na webovej stránke obce a na úradnej tabuli obecného úradu). Zostatok finančných prostriedkov obce k 31.12.2013 ..... **165.396,- €**. Hodnota dlhodobého hmotného majetku obce ..... **7.135.226,- €**. Zostatok nesplatených bankových úverov ..... **698.828,- €**. Zostatok úveru zo štátneho fondu rozvoja bývania ..... **624.499,- €**.

Výsledok mimorozpočtového hospodárenia za rok 2013 je zisk vo výške **1.257.751,60 €**, ktorý do veľkej miery ovplyvnila hodnota pozemkov nadobudnutých z vysporiadania pozemkov v rámci ROEP (register obnovenej evidencie pozemkov).

V mesiaci máj 2014 bol vykonaný audit individuálnej účtovnej závierky certifikovaným audítorom

podľa názoru ktorého: „účtovná závierka obce poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu obce k 31.12.2013, na výsledky jej hospodárenia a peňažné toky za rok končiaci k danému dátumu v súlade so Zákonom o účtovníctve“. Tým si obec vykonala svoju povinnosť, vyplývajúcu zo Zákona o obecnom zriadení.

Ing. Oľga Virágová

PREHLAD					
predpisovaného zoznamu na miestnu daň z nehnuteľností a za psov na rok 2014 a zaplatených miestnych daní z nehnuteľností a za psov k 30.06.2014					
	za pozemok	za stavby	za byty a nebytové priestory	za psov	S p o l u
predpis dane na rok 2014	150 051,30 €	26 809,09 €	1 137,99 €	2 545,37 €	180 543,75 €
zaplatená daň k 30.06.2014	42 168,66 €	14 961,90 €	891,99 €	2 247,37 €	60 269,92 €
plnenie v %	28,1	55,8	78,38	88,29	33,38

Judita Hrubá

DOBRA SPOLUPRÁCA S ÚRADOM PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY V NOVÝCH ZÁMKOCH

Naša obec už dlhé roky úzko spolupracuje s príslušným Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch. Dobrá spolupráca sa odzrkadľovala aj v mesiaci jún 2014, keď starosta obce Ing. Marián Tóth prijal ponuku ÚPSVaR a súhlasil s tým, že od 1. júla naša obec zabezpečí pracovné podmienky pre tých občanov, ktorí poberajú dávky v hmotnej núdzi, aby mohli odpracovať 32 hodín mesačne v rámci malých obecných služieb či dobrovoľníckych prác. Táto zásadná zmena vo vyplácaní dávok v hmotnej núdzi platí od 1. januára 2014, čo znamená, že každý občan základnú dávku vo výške 61,60 eur bude odkázaný mesačne odpracovať. Túto pracovnú aktivitu v Tvrdošovciach bude vykonávať 95 občanov. Z tohto dôvodu sme prijali štyroch pomocných koordinátorov na vykonávanie aktívnej činnosti formou dobrovoľníckej služby, ktorí budú koordinovať prácu poberateľov hmotnej núdzi. Poberatelia dávok budú pomáhať pri úprave chodníkov a miestnych komunikácií, udržiavať a upravo-

vať verejnú zeleň a priestranstvá, starať sa o športový areál, čistiť odvodňovacie kanály zrážkovej vody v našej obci, v zimnom období budú upravovať klzké povrchy chodníkov.

Naša obec v rámci operačného programu „Zamestnanosť a sociálna inklúzia“ vytvorila pracovné miesto na dobu určitú pre piatich občanov, ktorí vykonávajú bežné práce na verejných priestranstvách obce a v neposlednom rade pomocné práce v stavebníctve.

Podľa §50j zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti zamestnávame upratovačku v oblasti športu a na obecnom úrade. V júni bola podaná žiadosť o poskytnutie príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti na vytvorenie ďalšieho pracovného miesta v profesii údržbár. Nami podaná žiadosť bola odsúhlasená zo strany z ÚPSVaR a došlo k uzavretiu dohody. Od 1. júla v obci zamestnávame jedného občana na dobu určitú v tejto profesii.

Obec Tvrdošovce sa snaží využívať prostriedky z Európskeho sociálneho fondu a tým zvyšovať zamestnanosť v našej obci.

Silvia Haluza, Mgr.

0 Programe odpadového hospodárstva

Obec mala za povinnosť do 15.02.2014 vypracovať Program odpadového hospodárstva na roky 2011-2015 a predložiť ho príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva na schválenie. Program odpadového hospodárstva je spracovaný podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o od-

padoch z 18. septembra 2013 a je v súlade s POH Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015.

S odpadmi sa občan stretáva pri každodennej činnosti. Aj vznik odpadov v našej obci je silne závislý od životnej úrovne našich obyvateľov. Ak sa s odpadmi nesprávne nakladá, vzniká riziko, že sa cez potravinový reťazec dostanú nebezpečné látky aj do potravín, čím je ohrozené zdravie a možno aj

život človeka. Predpokladáme však odklon od skládkovania odpadov smerom k zhodnocovaniu odpadov a to najmä k materiálovej recyklácii a zhodnocovaniu BIO odpadov.

Vlastné ciele Programu obce:

- čiastočné zníženie množstva komunálnych odpadov v niektorých druhoch odpadov,
- zvýšený podiel triedeného

zberu komunálnych odpadov a následné zhodnotenie vyseparovaných zložiek,

- zníženie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov,
- zvýšiť počet separovane zbieraných odpadov,
- zaviesť zber bio odpadov.

Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011-2015 má za cieľ do roku 2015 znížiť množstvo skládkovaných BRKO na 45 % z celkového množstva /hmotnosti/ BRKO vzniknutých v roku 1995, teda na množstvo najviac 312 700 ton, čo je v prepočte na jedného obyvateľa SR 57,8 kg/obyvateľ/rok v roku 2015 ukladaných na skládky odpadov. Ak budeme správne triediť odpad, umožníme tak jeho ďalšie spracovanie a z odpadu znova vznikne výrobok, ktorý môžeme opäť použiť. Ďakujeme, že sa staráte o životné prostredie a separujete odpad.

Renáta Mogrovič

VÝKAZ O KOMUNÁLNOH ODPAD E V NAŠEJ OB CI (V TONÁCH)				
Druh odpadu	ROK 2011	ROK 2012	ROK 2013	S P O L U
Papier	65	71,15	65,84	201,99
Akumulátory	0,012	0	0,09	0,102
Sklo	35,36	41,23	30,68	107,27
VKM	6,5	0	0	6,5
Obaly z plastov	20,26	20,41	19,88	60,55
Elektr. odpad	4,14	3,375	5,89	13,405
Kovy	25,04	23,05	29,94	78,03
Odpad z čistenia ulíc	237,85	177,81	81,07	496,73
Odpad z trhovnísk	13,64	8,22	15,48	37,34
Komunálny odpad	1188,24	1136,03	1140,1	3464,37
Drobný stav. Odpad	198,71	84,52	102,68	385,91
Objemný odpad	19,95	18,96	34,71	73,62
Pneumatika:	1,8	6,12	0	7,92
S P O L U:	1816,502	1590,875	1526,36	4933,737

DO POZORNOSTI STAVEBNÍKOV

Ohlásenie drobnej stavby, stavebných úprav a udržiavacích prác

Obec Tvrdosovce v rámci svojej kompetencie povoľuje realizáciu drobných stavieb, stavebných úprav a udržiavacích prác.

Ohlásenie drobnej stavby: Pri drobných stavbách, ktoré plnia doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe (napr. pre stavbu na bývanie, pre stavbu občianskeho vybavenia, pre stavbu na individuálnu rekreáciu) a ktoré nemôžu podstatne ovplyvniť životné prostredie, postačí ohlásenie stavebnému úradu.

Drobné stavby sú prízemné stavby, ak ich zastavaná plocha nepresahuje 25 m² a výška 5 m a podzemné stavby, ak ich zastavaná plocha nepresahuje 25 m² a hĺbka 3 m. Za drobné stavby sa považujú aj oplotenie, prípojky stavieb a pozemkov na verejné rozvodné siete, bazény.

Ohlásenie stavebnému úradu postačí aj pri špecifikovaných stavbách elektronických komunikačných sietí a pri ich výmene alebo doplnení, keď nedôjde k zmene stavby.

Stavebník je povinný uskutočnenie drobnej stavby vopred písomne ohlásiť

stavebnému úradu a začať uskutočňovať drobnú stavbu môže len na základe písomného oznámenia stavebného úradu, že proti jej uskutočneniu nemá námietky, v lehote do dvoch rokov od jeho doručenia, pokiaľ stavebný úrad neurčí inak.

Potrebné doklady:

- Ohlásenie drobnej stavby (tlačivo) – vyzdvihnúť je možné na obecnom úrade.
- Doklad o vlastníctve - originál doklad z Katastrálneho úradu Nové Zámky s 8 € kolkom.
- Súhlas spoluvlastníkov, pokiaľ nie sú všetci aj stavebníkmi.
- Jednoduchý situačný výkres s vyznačením umiestnenia stavby a stavebné riešenie v dvoch vyhotoveniach.
- Jednoduchý technický opis stavby.
- Pre prípojky k stavieb a pozemkov vyjadrenie príslušného správcu siete k pripojeniu.
- Pri uskutočnení na poľnohospodárskej pôde stanovisko Okresného

úradu Nové Zámky, pozemkový a lesný odbor.

- Pri uskutočnení drobnej stavby svojpomocne je potrebné doložiť vyhlásenie kvalifikovanej osoby.
- Pri použití susedných nehnuteľností vyjadrenie vlastníka tejto nehnuteľnosti.

Stavebný úrad môže určiť, že ohlásenú drobnú stavbu možno uskutočniť len na základe stavebného povolenia.

Doba vybavenia: do 30 dní od podania ohlásenia, príp. jeho doplnenia.

Správny poplatok: PO 30 eur, FO 10 eur podľa zákona č. 145/1995 Z.z. s správnych poplatkov v znení neskorších predpisov

Ohlásenie stavebných úprav a udržiavacích prác:

Ohlásenie stavebnému úradu postačí podľa § 55 ods. 2 stavebného zákona

a) Pri stavebných úpravách, ktorými sa podstatne nemení vzhľad stavby, nezasahuje sa do nosných konštrukcií stavby, nemení sa spôsob užívania stavby a neo-

hrozujú sa záujmy spoločnosti

b) Pri udržiavacích prácach, ktoré by mohli ovplyvniť stabilitu stavby, požiaru bezpečnosť stavby, jej vzhľad alebo životné prostredie a pri všetkých udržiavacích prácach na stavbe, ktorá je kultúrnou pamiatkou.

Stavebnú úpravu môže stavebník uskutočniť len na základe písomného oznámenia stavebného úradu, že proti ich uskutočneniu nemá námietok.

Udržiavacie práce môže stavebník vykonať, pokiaľ stavebný úrad do 30 dní odo dňa ohlásenia neurčí, že tieto práce podliehajú stavebnému povoleniu.

Podľa ustanovenia § 139 ods. 15 stavebného zákona **udržiavacími prácami**, pri ktorých **nie je potrebné ani ohlásenie (bežné udržiavacie práce)** sú najmä:

a) oprava fasády, opravy a výmena strešnej krytiny alebo povrchu plochých

striech, výmena odkvapových žlabov a odtokových zvodov, opravy oplatenia a výmena jeho častí, ak sa tým nemení jeho trasa,

b) opravy a výmena nepodstatných stavebných konštrukcií, najmä vnútorných priečok, omietok, obkladov stien, podláh a dlažby, komínov, okien dverí,

c) maliarske a natieračské práce.

Katarína Čapuchová

0 činnosti PVS v uplynulých mesiacoch

Hneď po dokončení rekonštrukcie bývalej MŠ Slniečko sa zamestnanci Podniku verejnoprospešných služieb pustili do ďalších rekonštrukčných prác. Pred začatím letnej sezóny sme chceli dať

roky chátrali. Viackrát sme ich natreli, ale ani to nebolo účinné. Preto sa tento rok staré, už hnilé miesta na sedenie vymenili za plastové. Na žiadosť obyvateľov sme pred vchodom do amfiteátra vybudovali

aj v ďalších mesiacoch. Ďalej sme vybudovali kanalizáciu pre splaškovú a spodnú vodu v ulici T. Vansovej. Čaká nás ešte prepojenie kanalizácie na uliciach Lúčna, Mikszátha a Hollého.

vanie. Chcel by som dodať, že na uvedenej ulici sa vytvorí aj stredisko pre strojový park PVS. Počas letných prázdnin sme následne po výmene okien začali s vonkajšou rekonštrukciou a natieraním kotolne a telocvične ZŠ. Menšie opravné práce sme vykonali aj v priestoroch školskej kuchyne a jedálne. Vybudovali sme parkovisko pre nové Trhovisko na Obchodnej ulici a uskutočnili sme výpomocné práce pri výstavbe nových nájomných bytov na Železničnej ceste. Zamestnanci PVS od skoršej jari do neskorej jesene udržiavajú v čistote verejnú zeleň obce, okrem toho každý rok sa zapoja do organizovania osláv Dní sv. Štefana.

Uvedené práce patria medzi naše najdôležitejšie úlohy. Samozrejme, snažíme sa urobiť všetko pre pohodlie a komfort našich občanov, ale naraz sa to nedá.

Karol Varga, vedúci PVS

do poriadku areál Termálneho kúpaliska, ktorý síce vlani prešiel obnovou, ostalo však roboty aj na tento rok. Prvoradou úlohou bola obnova veľkého bazénu a vybudovanie nového bufetu pre návštevníkov. Veľký bazén sme obložili keramickými obkladačkami, vytvorili sme priestor na sedenie a pribudli nové prezliekacie kabínky. Ako novinka sa namontovali masážne vodné delá, osadili sa chrliče vody a vírivá vaňa. Obnova bufetu si vyžiadala rozsiahle rekonštrukčné práce, a to murárske, obkladačské, elektroinštalačné a búracie práce. Ďalej bolo treba vyriešiť plynovú prípojku, rozvod vody a osadenie žumpy. Rekonštrukcia bola vykonaná v zmysle predpisov Regionálneho úradu verejného zdravotníctva a vyhovuje podmienkam súčasnej modernej doby. Lavice v amfiteátri dlhé

aj schody, aby sa ľahšie dostalo do priestorov areálu.

V centre obce sme obnovili podestu sochy svätého Štefana a zároveň začali s rekonštrukciou popadanej omietky na budove bývalej chlapčenskej školy. Keďže finančná situácia našej farnosti neumožňuje rekonštrukciu, túto úlohu zobrala na seba obec. Vieme, že ide o cirkevnú budovu, ale je zároveň kultúrnou pamiatkou a nachádza sa v centre obce. Ako skvost centra nemôžeme ju nechať schátrať, preto vedenie obce považovalo za svoju povinnosť vykonať renováciu budovy z vlastných zdrojov.

Čo sa týka úpravy miestnych komunikácií, uskutočnilo sa betónovanie výtlkov v uliciach Hviezdoslavová, Gorkého a Kapustová. S opravami cestných komunikácií budeme, samozrejme, pokračovať

Máme rozrobené stavebné práce na uliciach Železničná cesta, kde chceme vybudovať skládku biologického (zeleného) odpadu na ďalšie spracovanie.

OBEČNÁ POLÍCIA INFORMUJE

Dolapenie vreckára

Dňa 04.07.2014 príslušníci OcP prijali oznámenie od staršej občianky, že ju pred rehabilitačným centrom oslovil nejaký Róm s tou zámienkou, že hľadá kvetinárstvo. Ona mu ukázala, ktorým smerom je najbližšie kvetinárstvo a potom každý išiel svojou cestou. Keď však pani prišla domov všimla si, že jej chýba peňaženka, v ktorej mala hotovosť a osobné doklady. Ihneď potom telefonicky podala na OcP oznámenie, kde osobu, ktorá ju oslovila pred rehabilitačným centrom aj opísala. Príslušníkom OcP sa vďaka opisu osoby a dobrej miestnej znalosti podarilo identifikovať osobu, ktorá sa k skutku priznala. Páchateľ bol odovzdaný do rúk štátnej polície SR, ktorá ho obvinila z trestného činu krádeže na osobe. Táto osoba bola už v minulosti súdne trestaná za podobné trestné činy.

Rajmund Borbély

Termálne kúpalisko Tvrdosovce

Posledný májový deň Termálne kúpalisko Tvrdosovce znovu otvorilo dvere pre verejnosť. V porovnaní s minuloročnou sezónou je kúpalisko bohatšie o niekoľko zmien, ktoré slúžia potrebám ľudí, ktorí chcú využiť svoj voľný čas na relax v našom stredisku.

Najväčšiu časť komplexu zaberá veľký plavecký bazén s rozmermi 25x25 m, vedľa neho je detský bazén a na svoje si prídu aj najmenší v bazéniku s hĺbkou 40 cm. V plaveckom bazéne pribudli tri prúdové trysky, ktoré svojim

silným prúdom príjemne uvoľnia unavené svalstvo. Príjemná termálna voda blahodarne pôsobí na pohybové ústrojenstvo a napomáha regenerácii unaveného svalstva.

Návštevníci majú k dispozícii vírivku, v ktorej pri vodnej masáži tela rýchlo zabudnú na svoju únavu. V centre kúpaliska je nápaditá zelená terasa, ktorú návštevníci radi využívajú na opaľovanie sa a ktorá veľmi rýchlo prirástla k srdciam zákazníkov. Vedľa zelenej terasy je aj minibar a bufet s rýchlym občerstvením, čo je

tiež neodmysliteľnou súčasťou takéhoto komplexu.

Termálne kúpalisko Tvrdosovce je jediným termálnym kúpaliskom na Slovensku, kde je umiestnený „defibrilátor“, čiže prístroj na oživovanie. Na odborné používanie prístroja je vyškolených osem ľudí. Tento prístroj je umiestnený pri vstupných dverách kúpaliska a je označený nálepkou AED. Nezabudli sme ani na najmenších, pre ktorých počas letných prázdnin máme pripravené rôzne podujatia. Väčšinou sú to rôzne hry a sú-

ťaže, ktorými sa snažíme spestriť ich pobyt na kúpalisku. Takisto si prídu na svoje aj tí, ktorí majú radi tradície. V rámci tradičných dní je pre nich pripravené stretnutie rezbárov.

Aktuálne informácie môžete sledovať na stránke www.tvrdosovce.sk a taktiež na facebook-u.

Každého srdečne vítame a prajeme príjemný relax v Termálnom kúpalisku Tvrdosovce.

Mgr. Lívia Vanyová

OTVÁRACIA DOBA TERMÁLNEHO KÚPALISKA:

Pondelok:	10:00 – 18:00
Utorok:	10:00 – 19:00
Streda:	10:00 – 19:00
Štvrtok:	10:00 – 18:00
Piatok:	10:00 – 19:00
Sobota:	10:00 – 19:00
Nedeľa:	10:00 – 18:00

OSLAVA DŇA DETÍ

V našej obci sa oslávila Deň detí 31. mája 2014 - v sobotu, v areáli miestneho Termálneho kúpaliska. Oslava bola tento rok spojená so zahájením letnej sezóny 2014 nášho kúpaliska, ktoré prešlo v roku 2013, ako aj teraz, celkovou rekonštrukciou. Tohtoročná obnova bola dokončená koncom

mája, preto sa samospráva obce rozhodla usporiadať Deň detí v tomto vynovenom prostredí.

Organizátori pripravili pre deti širokú škálu činností. Program sa začal vystúpením mažoretiek našich základných škôl. Potom nasledovala súťaž v kopaní jedenástok na príľah-

lom viacúčelovom ihrisku Jozefa Módra. Kým milovníci futbalu súťažili, ostatné detičky sa mohli zapojiť do tvorivých dielní, v rámci ktorých si mohli vlastnoručne vyhotoviť náramky, veterné vrútky a iné ozdoby pod vedením kultúrnych referentiek

a pedagógov ZŠ a MŠ. Vďaka Občianskemu združeniu Živé tradície Tvrdosovce ožili staré ľudové remeslá, ako drevo-rezba, výroba ozdobných palíc, gravírovanie a dekorovania dreva, skla a zrkadla. Nechýbalo ani maľovanie na tvár a trampolína, ktoré sa tešia stále veľkej obľube u detí. Pre najmenších bolo pripravené pieskovisko a detský kútik s mnohými hrami zameranými na šikovnosť. O kultúrny program sa postarali žiaci našich ZŠ s bábkovým divadlom a noví členovia tvrdošovskej gitarovej skupiny. Bolo to ich prvé vystúpenie. Prítomné deti mali veľkú radosť aj z jazdy na koči s poníkmi. Kým prezentácia našich dobrovoľných hasičov oslovila hlavne chlapcov, obľúbená zumba volala do tanca dievčatá. Skauti zabávali záujemcov rôznymi hrami a súťažami. Počas aktivít si deti mohli pochutiť na palacin-kách. Na Deň detí pripravila samospráva našej obce na

čele s pánom starostom Ing. Mariánom Tóthom malé prekvapenie, odovzdávanie defibrilátora, ktorý obec zakúpila a stala sa tak jednou z mála obcí na Slovensku, ktoré už majú tento prístroj. Defibrilátor, ktorý môže zachraňovať životy, priniesol Ing. Martin Haas, zástupca spoločnosti Pharma Care Slovakia z Nitry. Keďže sa jedná o prístroj v hodnote cca 2 000 €, nákup by sa nebol uskutočnil bez pomoci osôb a inštitúcií, ktoré svojimi finančnými príspevkami prispeli k jeho nákupu. Poďakovanie za finančný dar patrí poslancom obecného zastupiteľstva a to: Zoltánovi Ághovi, Michalovi Benczemu, Ing. Petrovi Bíróczimu, MUDr. Zoltánovi Borbélyovi, Jozefovi Csandovi, Gabriele Halászovej, Ondrejovi Hrabovskému, Imrichovi Méssárosovi, ďalej Miestnemu klubu politickej strany MOST-HÍD, Rozvojovému fondu pre maďarské deti, Ing. Mariánovi Tóthovi, Poľnohospodárskemu

družstvu Tvrdosovce na čele s Ing. Rozáliou Szabóovou a Ing. Jurajovi Vinczemu zo spoločnosti KORUND Desktop. Defibrilátor sa bude v letnej sezóne nachádzať na termálnom kúpalisku a mimo letnej sezóny na obecnom úrade.

Ing. Haas na mieste predstavil model defibrilátora, najpoužívanejšieho na svete, nakoľko je jeho použitie veľmi jednoduché. Hovorí po slovensky a zrozumiteľne. Stačí si zapamätať iba 3 kroky a možno zachrániť človeka. Na prístroji je aj špeciálny display pre nepočujúcich. Ing. Haas dodal, že

v prípade, ak nemáme defibrilátor k dispozícii v areáloch, ako je napr. kúpalisko, a došlo by k náhlemu zlyhaniu srdca, šanca na prežitie je iba 5 %. V prípade, že máme defibrilátor k dispozícii, šanca sa zvyšuje na 75 %. Pri odovzdávaní defibrilátora bol prítomný aj MUDr. Murgaš, vedúci lekár Záchrannej zdravotnej služby v Nitre a následne uskutočnil zaškolenie pre zamestnancov obce, ktorých odporučila samospráva obce.

Veríme, že sa návštevníci cítia príjemne na programoch Dňa detí v areáli Termálneho

kúpaliska v Tvrdosovciach. Srdečne vás očakávame počas letných mesiacov a praje-

me vám príjemný oddych.

Silvia Bračová

15. ročník medzinárodnej a regionálnej amatérskej súťaže výtvarných prác a fotografií

13. apríla 2014 sa konalo v galérii Obecného domu slávnostné otvorenie výstavy a vyhodnotenie 15. ročníka medzinárodnej a regionálnej amatérskej súťaže výtvarných prác a fotografií. Témami tohtoročnej súťaže boli: *Príroda tisícih tvárí* a *Moja rodná obec*. Do súťaže bolo zapojených 177 výtvarných prác a 42 fotografií, z ktorých bola

inštalovaná výstava. Autormi súťažných prác sú žiaci našich ZŠ, základnej umeleckej školy (ZUŠ), ZŠ nášho družobného mesta Bonyhád a z nášho regiónu z Palárikova a z Dvorov nad Žitavou. Práce vyhodnotila 3-členná porota: Mária Csányiová, Andrea Borosová, učiteľky výtvarnej výchovy ZŠ a Angelika Vaneková, učiteľka ZUŠ. Deti získali za svoju ši-

kovnosť pamätný list a vecné dary v podobe výtvarných pomôcok.

Kategória výtvarných prác
ZŠ J. A. Komenského:

1. miesto: Tomáš Masarovič, Emil Phan Dac Tuan Anh, Samuel Tkáč - kolektívna práca
2. miesto: Tereza Justína Vaneková

3. miesto: Alex Szpevák
ZŠ K. Szemerényiho:

1. miesto: Viktória Vargová
2. miesto: Jolika Kissová
3. miesto: Csaba Vanya

Kategória fotografií:

1. miesto: Gergő Tóth
2. miesto: Réka Bíróczy
3. miesto: František Tóth.

Žiaci ZUŠ sa prihlásili do súťaže spoločnou prácou, za čo boli odmenení aj oni pamätným listom. Z Bonyhádu, Palárikova a z Dvorov nad Žitavou sa z rôznych príčin nemohli dostaviť na vyhodnotenie žiaci ani zástupcovia. Víťazom už boli ceny doručené.

Výhercom blahozeláme.

Výstava z prác bola k nahliadnutiu v galérii Obecného domu do konca mája.

Livia Borbélyová

LETNÝ TÁBOR

(7. 7. - 11. 7. 2014)

ZÁKLADNÁ ŠKOLA J. A. KOMENSKÉHO

MÁME ZA SEBOU ĎALŠÍ
ŠKOLSKÝ ROK

Desať mesiacov nás spre-
vádzali učebnice na ceste zís-
kavania poznatkov. Za tieto
mesiace boli naši najmenší
prváci veľmi snaživí. S p. učí-
teľkami Gabrielou Tóthovou
a Henrietou Csandovou zvlád-
li základné zručnosti. Na Dni
rodiny a výročí školy ukázali,
akí sú šikovní. Deviatci, ktorí
si prevzali pamätné listy a vy-
počuli slová vďaka za pomoc
a reprezentáciu školy na sláv-
nostnej rozlúčke, sa dostali
na jednu dôležitú križovatku.
Nech pôjdete po ktorejkoľvek
odbočke, želáme Vám pevný
krok, veľa síl a dobrých ľudí
v učiteľských plášťoch na
školách, ktoré ste si vybrali.

Škola je ako jedna veľká
rodina. Spolu sme prežili veľa
dobrého i bolestného. To, že
sa nám darilo, ste sa mohli
dozvedieť z našej webovej
stránky školy. Ak máte chuť,
môžete si prečítať školský
časopis Elán a prezrieť kroni-
ku školy. Vďaka patrí žiakom,
učiteľom a rodičom za pomoc
a podporu v súťažiach i olym-

piádach. ZR pri ZŠ žiakom
za úspechy venovalo na kon-
ci školského roka hodnotné
ceny. V technickej zručnosti
sa darilo Oliverovi Tóthovi,
Thien Dangovi a Radoslavovi
Záhorákovi. Zdravotnú prí-
pravu výborne zvládli nielen
všetci učitelia, ale i Liliana
Borbélyová, Alexa Igaz, Kris-
tínka Šimurdová, Ninka Vido-
vičová a zástupca mužského
pokolenia – Lukáško Marek.
Zlato v hrdle má určite Lenka
Zsilinszká a Viktória Kopečná,
ktoré svojim hlasom spríjem-
nili nielen ples, ale i vystú-
penie v Brandýse nad Orlicí.
Na Sláviku Slovenska spievali
Ema Mészárosová, Peter Bédi
a Sofia Rácová. Nasledovníč-
kou Sofie bude určite Bar-
borka Bédiová, ktorá získala
III. miesto v Hviezdoslavovom
Kubíne. Dejepisnej olympiády
sa zúčastnilo 8 žiakov, úspeš-
ní boli Viktor Vrabec, Nikolas
Tóth, Michaela Kubašková,
Lucia Istenesová. Tretie mies-
to z biblickej olympiády pri-
niesli Kristína Bédiová, Lucia

Mikulcová a Krištof Mojzes.
Geografickej olympiády sa
zúčastnila Kristínka Liptáko-
vá, Viktor Vrabec, Martin Pap
a úspešný bol Tomáš Haren-
darčík. 12 žiakov riešilo Pyta-
goriádu, úspešný bol Dominík
Cingel a cenu od Okresného
úradu v Nitre si prevzal To-
máš Fazekas. V matematic-
kej olympiáde úspech zožal
ôsmak Martin Pap, ktorý si
bol aj s p. učiteľkou Juditou
Juhászovou v Nitre prevziať
ocenenie za III. miesto v ce-
loslovenskej súťaži Komenský
a my. Do celoslovenských sú-
ťaží Prečo mám rád slovenči-
nu, prečo mám rád Slovensko
sa zapojila Natália Császá-
rová, Európa v škole – Lea
Vidová, Eliška Schneidero-
vá, Jozef Varga a Richard
Mojzes a II. miesto v celo-
slovenskej súťaži triednych
časopisov PROSLAVIS 2013
získal časopis ENKI žiakov
9. ročníka. Pavol Belovič
a Lucia Mikulcová boli úspeš-
nými v biologickej olympiáde.
V športe najväčší úspech zo-

žal Lukáš Szikora, ktorý bol
dvakrát prvý na cezpoľnom
behu a na krajskom kole ob-
sadal 6. miesto. Žiakom sa
darilo aj v korešpondenčných
súťažiach – 10 žiakov z II. A
sa zapojilo do Osmijanka
s p. učiteľkou Zuzanou Bujá-
kovou, Michaela Vivien Ha-
lászová, Slavomír Gál a Do-
minik Cingel získali I. miesto
v matematickej súťaži TAK-
TIK. 1. miesto v rámci celé-
ho Slovenska v matematickej
súťaži Matematický klokan
získala prváčka Sofia Majo-
rová a tretiačka Anna Blažko-
vá, ktorá bola vyhlásená aj za
školského šampióna, úspeš-
nými v rámci Slovenska boli
– Bernadett Baloghová, Lucia
Mikulcová a Katarína Papová.

Aj tento šk. rok pracovali
nielen žiaci, ale i učitelia, ktorí
sa vzdelávali a písali projek-
ty. Úspešným projektom bol
z Nadácie Orange – peniaze
hýbu svetom, ktorý vypracova-
vala a realizovala Monika Dr-
gonová, z NSK realizoval Ro-
man Ludas a Eva Vinceová.
Žiaci spolu s rodičmi sa zú-
častnili Športového dňa i Dňa
rodiny. Veľmi nápomocní boli
rodičia pri trojstretnutí troch
škôl, ktoré sa tento rok kona-
lo v Brandýse nad Orlicí. Žiaci
mali možnosť tráviť zaujímavo
a poučne i noc v škole – 24
hodín so Sudoku a Noc čítania
Biblie. Asi nezabudnuteľný
zážitok mali deti počas Dňa
detí s vojnovými veteránmi
OS SR a s redaktorkou tele-
vízie Markíza a Ženou roka
2014 Danicou Kleinovou. Zo-
stalo ešte veľa nenapísaného,
či to boli exkurzie, výlety, be-
sedy, divadelné predstavenia.

Na záver sa mi dovoľte
poďakovať všetkým rodičom,
starým rodičom, organizáci-
ám a podnikateľským sub-
jektom, ktorí materiálne alebo
finančne prispeli žiakom školy
na ich aktivity a činnosti. Mno-
ho zdravia, šťastia a slnka po-
čas leta Vám zo srdca prajú
pracovníci školy, aby sme sa
2. septembra o 8.00 hod.
všetci streli na začiatku novéo-
ho školského roka 2014/2015.

**Mgr. Jana Micsinaiová,
riaditeľka školy**

Veľká a neopísateľná bolesť naplnila naše srdcia, keď sme sa dozvedeli tú najsmutnejšiu správu. Navždy nás bez rozlúčky opustila naša

kolegyňa, p. učiteľka fyziky, chémie a informatiky **Mgr. Eva Šrámková**. Bolo to neuvěřiteľné, keď len v piatok sa spolu s kolegami tešila z toho, že nastáva víkend a užije si ho podľa svojich predstáv a v sobotu jej náhle dotieklo srdce. Smrť nám vzala vzácného a milovaného človeka. V tomto roku by oslávila 40-ty rok pôsobenia na našej škole. Ešte minulý týždeň hovorila, že sa dostane do Guinnessovej knihy rekordov za najdlhšie pôsobenie u jedného zamestnávateľa. Hoci vyštudovala fyziku a základy techniky, jej srdcovka bola astronómia. Cudzia jej nebola chémia a v posledných rokoch výpočtová technika. Asi jej najväčším viditeľným dielom je naša

Lúčime sa ...

www stránka školy. Evička! Poznali sme Ťa ako človeka vyrovnaného, so svojimi zásadami, ktorý svoje sily, um a životné skúsenosti venoval tu všetkým. Vníмали sme Ťa ako človeka s veľkým Č, a preto budeme na Teba spomínať s úctou a láskou. Smrťou sa končí všetko. No nekončí láska a vďačnosť za to, čo si pani učiteľka vykonala. Preto i keď smrťou sa končil tvoj život, výsledky tvojej práce zostanú pre nás odkazom i výzvou na ďalšie obdobie.

Milá Evička, tak ako sme Ťa v zbore volali, zostaneš navždy v našich srdciach a veľmi nám budeš chýbať. Tvoja stolička zostane prázdna nielen v zborovni, v učebni fyziky, ale v každej triede, kde si učila a rozdávala nielen vedomosti, životné skúsenosti ale i rady do života. Nechávaš za sebou kus práce, veľa smutných detských i dospelých očí, ktorí Ťi už nepovedia, ako sa im v živote darí.

Češť Tvojej pamiatke!

Lúčia sa s Tebou tvoji kolegovia a žiaci

MDD S VOJNOVÝMI VETERÁNMÍ OZBROJENÝCH SÍL SR

Ako člen 16. rotácie slovenského kontingentu v Afganistane som mal v roku 2011 možnosť spoznať skupinu úžasných ľudí na čele s hovorcom ozbrojených síl SR Milanom Vangom a tiež mediálne známu, no i napriek tomu veľmi skromnú a ľudskú, Danicu Kleinovú, ktorá počas nášho pobytu v Kandaháre natočila pre komerčnú televíziu dokumentárny film o neľahkej a riskantnej práci vojakov v neľútostných podmienkach tejto krajiny.

Úprimne povedané, nie je nič krajšie, ako keď máte doma školáka, ktorý k vám vzhliada s rešpektom a intenzívne sa zaujíma o vašu prácu. V takýchto chvíľach človek cíti vietor v plachtách a je motivovaný vynaložiť nemalé úsilie „dotiahnuť“ svoju prácu k mládeži. Takto vznikol dlhodobý a starostlivo plánovaný projekt, ktorý mal do našich ZŠ priniesť vzdelávací športovú akciu, aká tu ešte nebola. Silná podpora pána starostu obce, riaditeľiek oboch ZŠ a koordinácia s OZ Lucerna, ktorého systematická práca v prospech obyvateľov obce a obce ako takej, by mohla byť príkladom pre mnohých z nás, dávala všetky predpoklady k tomu, aby deň detí bol veľkolepý pre každého, kto sa ho zúčastní bez rozdielu veku. Po súhlase náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl SR vyslať skupinu vojnových veteránov do Tvrdosoviec dostala akcia zelenú na všetkých úrovniach. Ako čerešnička na torte bola Danica Kleinová, ktorá s nadšením potvrdila účasť.

Dňa 22.5.2014 stáli žiaci ročníkov 5.-9. nastúpení v očakávaní stretnutí skutočných hrdinov súčasnej doby. Po podaní hlásenia veliteľovi jednotky privítal Ing. Marián Tóth, starosta obce vzácnu návštevu a slávnostne otvoril deň detí s vojnovými veteránmi. Následne sa rozbehol

kolotoč prednášok a premietanie spomínaného dokumentárneho filmu. Danica bola počas celého doobedia pripravená diskutovať a odpovedať na všetky otázky detí. Veľká telocvičňa otvárala žiakom úplne iný svet. Svet detí vo vojnu postihnutých oblastiach. Množstvo fotiek a osobná skúsenosť každého prednášajúceho profesionálneho vojaka držala hľadisko pozorné aj napriek veľkému teplu, ktoré celý deň sprevádzalo aktérov. Mimochodom, to teplo v niektorých chvíľach pripomínalo prostredie Afganistanu, hoci tam boli bežné aj 60 stupňové teploty. V prezentáciách sa striedali Milan Vanga, ktorý svojou prednáškou naplnia sály vysokých škôl, Viktor Sorokáč, ktorý plnil funkciu lekára a hovoril o chorobách a možných zraneniach v oblastiach vojen. Viktor Sabo, ktorému sme ináč ako „padre“ nehovorili, bol v Afganistane našim duchovným a veľmi dôverne priblížil biedny život miestnych detí, apelujúc na prítomné obecné zastupiteľstvo, aby si vážilo všetky bohatstvá, ktoré prináša mier a život na Slovensku. Michal Mieres, člen EOD tímu („Explosive Ordnance Disposal“ v slovenskom preklade „výbušné nástražné systémy“), priniesol žiakom niekoľko vzoriek výbušných systémov. Moja prednáška v anglickom jazyku mala deťom otvoriť bránu našej každodennej komunikácie v operáciách a motivovať k štúdiu cudzích jazykov.

Tesne pred obedom sme sa všetci presunuli do priestoru multifunkčného ihriska školy, kde sa k Michalovi pridali Richard Veselka a Mária Ruckschloss, ktorým bol počas vyslania udeľený americkými špecialistami EOD titul „Hrdina bojiska“ (orig. z angl. Hero of the Battle Space) ako forma uznania za splnenie extrémne nebez-

pečných úloh a predviedli dynamickú ukážku svojej práce, využívajúc špeciálny robot a odev, ktorého váha dosahuje 60 kg. Táto troj-

ica hrdinov v Afganistane denne zneškodňovala nástražné výbušné prostriedky, vyšetrovala a zbierala dôkazy po výbuchoch mnohokrát v priestore posiatom mŕtvymi telami samovražedných útočníkov a ich obetí, ničila vystrelenú nevybuchnutú muníciu, pozostatky uloženej munície z vojny, zaisťovala a „čistila“ náleziská munície a podomácky vyrobených výbušnín, zúčastňovala sa špeciálnych akcií prehľadávania podozrivých budov a iných obydlí a napomáhala pri zatýkaní osôb podozrivých z prechovávaného prekurzorov na domácu výrobu výbušnín.

Po obede boli na rade deti, aby ukázali svoju presnosť, zručnosť, šikovnosť a rýchlosť v streleckej súťaži organizovanej OZ Lucerna a trojboji, ktorú organizovalo SFT. Tak ako športovci, ani mažoretky nechceli zaostávať a predviedli nacvičené choreografie, za ktoré boli odmenené zaslúženým potleskom.

Úžasný deň plný zážitkov bol po vyhlásení víťazov a odovzdaní ocenení ukončený exhibičným basketbalovým zápasom medzi vojakmi a žiakmi, kde svojim výkonom prekvapili najmä dievčatá. Ako pamiatku na vojnových veteránov Milan Vanga venoval obom školám knihu Afgánsky zápisník, ktorú sám napísal počas nasadenia v Kandaháre, kde pôsobil ako zástupca veliteľa slovenského kontingentu.

Danica, ako aj všetci vojaci pri bilancovaní s pánom starostom v Kaviarni pod Gaštanom vyjadrili nadšenie nielen z akcie, ale aj z Tvrdosoviec a jej obyvateľov. Západ slnka nás zastihol v Rozálke, kde nás srdečne privítali a pohostili teta Róžika s ujom Michalom.

Ing. Marian Batyka

Milí veriaci, milí občania!

Je letný čas, pre naše rodiny, deti a mládež čas dovolení, odpočinku, objavovania prírodných krás. Pre poľnohospodárov je to obdobie práce, žatvy a zberu úrody. Po dlhej, namáhavej práci zbierajú úrodu, ktorá nám slúži ako nenahraditeľná obživa.

V letnom mesiaci – konkrétne 20. augusta – slávime sviatok patróna našej obce a nášho kostola – sv. Štefana, uhorského kráľa. Od rímskeho pápeža mal titul apoštolského kráľa – zakladal biskupstvá, obnovoval cirkevnú organizáciu, povolával misionárov. Môžeme povedať, že aj on sa spolupodieľal na zasívaní semienka viery v našej krajine, pričom celé nasledujúce generácie čerpali úrodu duchovného bohatstva, ktoré je pokrmom našich duší. Dnes akoby sme zabúdali na tieto skutočnosti a na odkaz našich predkov hľadáme skôr ako na súčasť tradície či folklóru. Nezabúdajme však na základy, aby aj „budova nášho spoločenstva“ bola pevná a životaschopná.

Kráľ Štefan viedol svojho syna sv. Imricha k múdrosti, pokore, modlitbe a oddanosti k Bohu. K čomu vedíme našich mladých my? Nepochybujem o tom, že každý občan našej obce, ktorý vychováva svoje deti, chce byť dobrým rodičom. V dnešnej dobe nám však všetkým, či kňazom, veriacim i neveriacim ľuďom dobrej vôle hrozí vidina vonkajšieho úspechu, bohatstva či túžby po obdive. Nezabúdajme, že kráľ sv. Štefan, hoci bol najmocnejším mužom krajiny, nikdy nezneužíval moc v svoj prospech, ale svoje kráľovanie chápal ako službu. Každý z nás má vo svojom živote určité poslanie, zodpovedné miesto. Chápme ho však ako výzvu k službe a láske, lebo iba ten, čo nemyslí len na seba, ale prináša dobro aj iným, rastie v láske a prináša bohatú duchovnú úrodu.

Všetkým vám prajem príjemné prežitie zvyšných letných dní a objavovanie Božej veľkosti v kráske prírody.

Tomáš Kürthy, farár

PRÍBEH JEDNEJ ÚSPEŠNEJ KNIHY

Aj knihy majú svoj vlastný život, často nezávislý od ich autora. Znie to azda nezvykle, no ten pocit som nadobudla 29. mája 2014

v prednáškovej sieni Univerzitnej knižnice v Bratislave. Pred pol rokom som predstavila čitateľskej verejnosti maďarský preklad knihy autora Imricha Szabóa s názvom *A Nagykárolyi gróf Károlyi család ezeréves története* (Tisícročná história rodu grófov Károlyi de Nagykároly). Tým sa však štart pôvodnej knihy do života a jej úspech nekončil. Kniha vyšla v decembri 2013 a teraz získala najvyššie ocenenie Slovenskej historickej spoločnosti (SHS) pri Slovenskej akadémii vied (SAV).

Ocenili ju najvyššie vedecké kapacity z radov historikov. SHS každý rok oceňuje najlepšie publikácie v dvoch kategóriách; vedeckej a populárno-vedeckej. V tomto roku v kategórii vedecká literárna práca toto prestížne ocenenie získala kniha historičky PhDr. Diany Duchoňovej s názvom *Palatín Mikuláš Esterházy a jeho dvor*. V kategórii populárno-vedecká literárna práca najvyššie ocenenie získala slovenská verzia spomínanej knihy Ing. Imricha Szabóa. Ocenenia si autori oboch publikácií prevzali na podujatí História Magistra z rúk historika a spisovateľa PhDr. Dušana Kováča DrSc., člena vedecko-historickej sekcie SAV, ktorý je zároveň aj čestným členom Maďarskej akadémie vied.

Predsedníčka SHS PhDr. Eva Kowalská DrSc. na podujatí podotkla, že každé literárne dielo zahŕňa v sebe veľa náročnej

práce a pripomenula, že pri rozhodovaní komisie, ktorá kniha si zaslúži najvyššie ocenenie nemali ľahkú prácu, no napriek tomu kniha o Károlyiovcach bola vo svojej kategórii jednoznačne najlepšia. PhDr. Eva Kowalská DrSc. je autorkou mnohých vedeckých publikácií i učebníc histórie a má bohaté skúsenosti v oblasti publikovania kníh, teda presne vedela, koľko mravčej bádateľskej práce predchádzalo vzniku tejto knihy a – čo sa týka druhého najdôležitejšieho aspektu, ktorý ocenila, je jej neuveriteľne podmaňujúci a bohatý literárny štýl.

Ocenenie knihy autora Ing. Imricha Szabóa *Tisícročná história rodu grófov Károlyi de Nagykároly* Slovenskou historickou spoločnosťou je jej nepochybne a nesmierne cenným uznaním.

Magdaléna Birkusová

Martinelli Jenő a Tvrdošovce

Sochár Jenő Martinelli sa narodil v Budapešti 3. októbra 1886. Vysokú školu výtvarných umení absolvoval ako žiak svojho otca Antona Martinelliho a Bélu Radnaiho. Dlhší študijný pobyt absolvoval v Paríži a Ríme. Prvú samostatnú výstavu mal roku 1911 v Umeleckej dvorane. Neskôr pravidelne vystavuje v Národnom salóne a v Umeleckej dvorane. Od roku 1921 získava za svoju tvorbu viacero významných cien a jeho diela sa objavujú aj na medzinárodných výstavách (Holandsko, Benátky, Barcelona, Monza). Zameriava sa na figurálnu tvorbu, akty, sochy s náboženskou tematikou a tvorbou plakiet a medailí. Niektoré jeho diela sa dostali aj do zbierok Národnej galérie, Múzea krásneho umenia a Múzea hlavného mesta. Viacero jeho diel nájdeme aj v Széchényiho kúpeľoch a Phanteóne v Segedíne. Okrem toho sa s jeho menom viaže umelecké stvárnenie mnohých mohýl a pa-

mätníkov na vojenských cintorínoch a sôch na verejných priestranstvách, ktoré môžeme nájsť roztrúsené po celom Maďarsku.

Pri príležitosti osláv 50. výročia vzniku športového klubu „Újpesti Testnevelési Egyesület” a ich futbalového turné po miestach na území dnešného Slovenska, hralo u nás v Tvrdošovciach dňa 22. apríla 1935 priateľský zápas ich futbalové mužstvo. Športový klub „Újpest Budapest” si pri tejto príležitosti nechal u majstra Martinelli-

ho vyrobiť na objednávku bronzovú plaketu rozmerov 54 na 74 milimetrov. Plaketa bola umiestnená do kazety v klubovej fialovej farbe a obdarovali ňou každé futbalové mužstvo, s ktorým odohrali futbalový zápas. Prostredníctvom tohto svojho diela sa dostal Jenő Martinelli do povedomia vedenia našej obce, ktoré ho následne roku 1939 poverilo umeleckým stvárnením a realizovaním pamätníka hrdinov (dnes pamätník obetiam 1. a 2. svetovej vojny), ktorého je tiež autorom.

Majster Martinelli v priebehu krátkeho času od svojho poverenia v mesiaci máj 1939 predložil vedeniu obce celkom päť variant realizácie pamätníka. Napríklad jedna z nich počítala s postavením monumentálneho diela uprostred umelo vytvoreného jazierka, ktoré malo byť pri tejto príležitosti slávnostne vysvietené. Pamätník mali zdobiť sochy sv. Štefana, Hunnie a alegoricky stvárneneho vojaka-hrdinu a mená 147 padlých vojakov mali byť vyryté do podstavca

pamätníka. Predstavenstvo obce si nakoniec z predložených návrhov vybralo dňa 12.7.1939 v poradí až piaty variant. Aj tieto sochy a plastiky mali byť vyhotovené pôvodne z bronzu a prírodného kameňa tak, aby výška postáv bola 180-190 centimetrov a celková výška pamätníka sa mala pohybovať okolo šiestich metrov. Realizácia pamätníka a inštalácia plastik a sôch bola úloha majstra Martinelliho a dielo malo byť pôvodne slávnostne odovzdané dňa 20.8.1940. Tento termín sa však nepodarilo dodržať, tak isto ako sa nepodarilo v plnej miere realizovať ani pôvodný zámer stavby pamätníka. Nakoniec sa slávnostné odhalenie pamätníka konalo až dňa 8.6.1941.

Ing. František Buda

DARCOVIA KRVI, TROCHU INAK

Keď počujeme alebo čítame o darcoch krvi, nie vždy nám príde na um, čo všetko vlastne pre nás robia. A to pre nás všetkých. Ved' nikdy nevieme, kedy budeme potrebovať ich pomoc, ich krv.

Verejnosť si azda ani dostatočne neuvedomuje, čo to vlastne znamená, darovať krv. Krv je synteticky nenahradiateľná životodarná tekutina. Má cenu zlata, je nezaplátiteľná pre znetvorené obete havárií, matky po komplikovaných pôrodoch, novorodencov, pre pacientov po komplikovaných operáciách, pacientov postihnutých rakovinou... Je ich nespočetne, ktorí ďakujú za svoj život práve darcom krvi. Nikdy nemôžeme vedieť, čo nás čaká, kedy príde rad na nás a budeme odkázaní na životodarnú tekutinu ochotných darcov. Azda nám ani nenapadne, že práve oni nás zachránili a vrátili nám život. Vyliečili nás bez injekcií a liekov, lebo práve oni sú najlepšími pomocníkmi lekárskej vedy. Patrí im ten najvyšší piedestál. Žijú tu medzi nami, často nenápadní. Pre nich je prirodzená vec, že darujú krv. Práve na nich môže byť hrdá celá ich rodina, rodná obec, či mesto. Keď sa jedná

srdeční a statoční ľudia, plní humoru. Spočiatku boli prekvapení, keď počuli, že chceme o nich písať, no potom sme sa skvele porozprávali a oni ochotne odpovedali na moje otázky.

Obaja sú darcovia už niekoľko desaťročí. Józsi dokonca mal možnosť prevziať si najvyššie ocenenie: Jánskeho diamantovú plaketu. Ved' do-

a tak s nadšením pokračoval v darcovstve. Odvtedy nikdy nevynechal žiadnu príležitosť a ochotne daroval svoju krv. Keď sa pred tridsiatimi rokmi oženil, nahovoril aj svoju manželku. No a čo už len neurobí pre svojho vyvoleného šťastná mladomanželka? Láska nielen hory prenáša „uviazané v uzlíku vreckovky“ ako sa hovorí, ale je ochotná priniesť aj obeť v podobe pichnutia ihly na

a skvelú manželku. A Helenka dobrého manžela. Neskôr aj ich deti vyrástli v darcovskej tradícii uvedomujúc si, že darovať krv je prirodzená vec a súčasť zdravého života. Toto videli od rodičov, v tomto pokračovali aj oni.

Jozef mladší (*1984) a Peter (*1986) sú už držiteľia strieborných plaket a ani 19-ročná Angelika nechce zaosť za svojimi bratmi. Neuplynie veľa rokov a tiež sa zaradí medzi držiteľov cenných Jánskych plaket. Starší zo synov je námorník na rieke Rýn, je ženatý a šťastný otec čoskoro polročného rozkošného synčeka. Peter je zamestnaný vo Volkswagene, Anglika teraz zmaturovala a túži sa stať veterinárkou. Na terase Mátéovcov sediac pri záhradnom stole som sa cítila skvele. Všade spústa kvetov, okolo udržovaná záhrada, ovocné stromy. Mátéovci majú radosť z toho, že môžu pomáhať, pre nich je to také prirodzené, ako dýchať vzduch. Milujú svoje deti a úžasného vnúčika. Je takmer isté, že aj z neho raz vyrastie darca krvi ako jeho rodičia a starí rodičia. Som im nesmierne vďačná, že ma pozvali k nim domov a dovolili nazrieť do ich života. Prajem im, aby ešte veľakrát mali možnosť darovať krv a pomohli tým čo najväčšiemu počtu ľudí.

Magdaléna Birkus

Jozef Máté st., syn Jozef a dcéra Angelika

teraz už viac než osemdesiatkrát daroval krv, v tomto roku je už pri čísle 90. Jeho manželka Helenka je držiteľkou Jánskeho striebornej plakety, lebo tiež darovala krv viac než tridsaťkrát. Ani jeden z nich sa nestal darcom na nátlak alebo nahovárание rodičov. Józsi prvýkrát vyskúšal darcovstvo vo veku 18 rokov. Nezamdlel pritom, nezľakol sa, navyše zistil, že je zdravý sťa buk,

„púšťanie žilou“! Helenka je šťastná žena. So smiechom a s láskou v hlase mi rozpovedala, že v Priemstave, kde obaja vtedy pracovali, Józsi vždy keď mal na to príležitosť, vybehol na tretie poschodie, aby ju mohol čo i len vidieť. Oplatilo sa mu to. Beh po schodoch napomáha zdravej srdečnej činnosti, čo žiadnemu darcovi predsa nemôže uškodiť, na druhej strane získal peknú

Peter Máté

o celú rodinu darcov krvi, je to ešte viac obdivuhodné.

Jednu takúto rodinu si vám dovoľm predstaviť. Sú to Mátéovci, ktorých som mala tú česť navštíviť a pozhovárať sa s nimi. Bola som zvedavá, ako sa vlastne začala „púť“ ich darcovstva. Aj preto, lebo hlava rodiny, Jozef Máté bol mojim spolužiakom na základnej škole. Manželia Jozef a Helenka Mátéovci sú mimoriadne milí,

My sme tiež aktívni

Rok 2014 začala Miestna organizácia Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami a Slovenského zväzu telesne postihnutých v Tvrdošovciach výročnou členskou schôdzou v mesiaci apríl v Obecnom dome. Na zasadnutie sa členovia dostavili v hojnom počte. Privítala ich predsedníčka MO Tatiana Ludasová. Oboznámila ich s výsledkami práce v roku 2013 a zároveň vyhodnotila aj celoročnú činnosť zväzu. Na členskej schôdzi prítomní jednohlasne prijali uznesenie schôdze, plán činnosti na rok 2014 a správu o hospodárení

organizácie za rok 2013. Pozvaným hosťom zasadnutia bol Ing. Marián Tóth, starosta obce, ktorý sa tiež prihovril prítomným. V mene samosprávy obce sa im poďakoval za ich činnosť v uplynulom roku a ubezpečil ich, že obec bude zväz podľa svojich možností naďalej podporovať. Stretnutie prebiehalo v príjemnej atmosfére, postarali sa o to aj chutné šišky a fánky. Kultúrnym programom spríjemnili zasadnutie žiačky ZŠ. J. A. Komenského a naši gitaristi s peknými melódiami. Naši členovia ich odmenili veľkým potleskom. Po kultúrnom

programe nasledovalo losovanie tomboly, ktoré sprevádzala tiež výborná nálada.

Dňa 14.5.2014 sa usporiadalo tradičné posedenie s občerstvením a milými darčekom pre členov – jubilantov, ktorí v tomto roku oslávia svoje životné jubileum 60., 70. a 80. rokov veku. Naše 80-ročné oslávenkyne: Valéria Benczeová, Katarína Ludasová a Gizela Mojzesová, 70-roční jubilanti: Mária Baloghová, Ida Birkusová, Zuzana Bogdányová, František Bugyík, Eva Keleová, Karol Ludas, Mária Ludasová, Ema Vanyová a Terézia Vranová, 60-roční oslávenci Juraj Bugyík a Eva Svetková. Aj touto cestou im želáme veľa lásky, zdravia a rodinnej pohody. Pán starosta

našej obce prijal pozvanie aj na toto priateľské posedenie a pripojil sa ku gratuláciám. Ďakujeme mu veľmi pekne.

Naša organizácia sa rozrástá, máme už 144 členov. Počas celého roka chceme naďalej rozvíjať aktívnu činnosť a spríjemniť tak život našim zdravotne postihnutým spoluobčanom rôznymi aktivitami a pokračovať v tradíciách návštev našich chorých, nechať si pamiatku našich členov aj na ich poslednej ces-

te. Hlavným cieľom je naďalej rozvíjať našu organizáciu a plniť želania našich členov a jej základne. Preto privítame názor k obohateniu našej ZO ZPECH a SZPT ďalšej činnosti. Touto cestou by som sa chcela úprimne poďakovať za finančnú aj morálnu pomoc hlavne starostovi obce, samospráve obce ako aj všetkým sponzorom, ktorí podporujú našu organizáciu.

Tatiana Ludašová
predsedníčka zväzu

Nový domov v zahraničí

V uplynulých rokoch sa veľa ľudí, hlavne mladých, rozhodlo pre prácu a život v zahraničí. Niektorí sa medzičasom vrátili, iní si tam našli nový domov a nemajú v pláne vrátiť sa. Takto je aj v prípade Eriky a Silvie Bajlových, ktoré žijú v Severnom Írsku dlhší čas. Boli sme zvedaví, ako to prežívajú ich rodičia.

Naše dve dcéry Erika a Silvia žijú v Severnom Írsku v meste Craigavon. Staršia Erika žije v zahraničí 7 rokov, Silvia druhý rok. Erika dva roky po úspešnom ukončení Vysoké školy ekonomickej sa rozhodla vysťahovať sa a pracovať v Severnom Írsku. Silvia 1 rok študovala na New Yorkskej univerzite v Prahe, keď sa jej naskytla možnosť pokračovať v štúdiu na univerzite v Belfaste. Rozhodla sa využiť túto príležitosť a vycestovala do Severného Írska. Naše

dcéry momentálne bývajú spolu v jednom meste, v novom prenajatom rodinnom dome, aj s Erikiným priateľom.

Erika v súčasnosti pracuje vo veľkej špedičnej firme, ktorá sa zaoberá prepravou chladených tovarov, ako ekonomická manažérka. Silvia tiež popri škole chodí občas na brigádu do firmy vypomáhať s admi-

nistratívnymi prácami. Rozhodnutie, že vaše deti pôjdu do zahraničia pracovať alebo študovať, nie je ľahké prijať. My ako rodičia, sme sa snažili svoje dcéry podporiť, neodrádzať ich od predstáv, ktoré si vysnivali. Od útleho detstva sa učili cudzie jazyky a keďže sú jazykovo zdatné, nebáli sa ísť do sveta. Veď Silvia vo svojich 17-tich rokoch sama išla študovať do USA, kde aj úspešne zmaturovala. Stretávame sa s nimi tak každé tri mesiace, ale cez skype sa samozrejme vidíme oveľa častejšie. Čas sviatkov a dovolenky trávia doma.

Boli sme ich navštíviť už veľakrát, vždy je to super pocit stretnúť sa s nimi, tešiť sa z toho, že sa im tam dobre darí. Je to vysoko vyspelá krajina, žijú v peknom prostredí oby-

ného parku rodinných domov, v blízkosti jazera veľkého ako Balaton. Nám sa tam tiež veľmi páči, ľudia sa chovajú príjemne a ústretovo, takže človek nemá pocit, že je cudzinec. Zvláštnosťou tejto krajiny sú pasienky, kde sa pasú kravy, kozy, ovce a pekne upravené rodinné farmy. Čo sa týka našich pocitov, najťažšie znáša asi každý rodič tú chvíľu, keď deti opustia rodinné hniezdo. Aj nám veľmi chýbajú, ale pritom nás teší, že sa majú dobre. Je možné, že raz nájdeme riešenie, aby sme mohli viac času tráviť u nich spolu.

Klára Bajlová

Naši drevorezbári opäť tvorili

Členovia Občianskeho združenia Živé tradície sa nezháľali ani toto leto a v spolupráci so Samosprávou obce Tvrdošovce usporiadali ďalší ročník Stretnutia drevorezbárov. Naši remeselníci si vyhotovili 2 pamätné stĺpy. Jeden vznikol na pamiatku vysídlenia obyvateľov a bude slávnostne odhalený v Nových Zámkoch. Druhé dielo bolo vyrobené pre Športový klub Tvrdošovce a umiestnia sa na ňom mená najlepších tvrdošovských strelcov každej sezóny majstrovstiev vo futbale. Pamätné stĺpy vyrezávalo 7 remeselníkov z agátového dreva za 3 dni. Touto cestou im ďakujeme za ich prácu.

(sb)

čovať v štúdiu na univerzite v Belfaste. Rozhodla sa využiť túto príležitosť a vycestovala do Severného Írska. Naše

nistratívnymi prácami. Rozhodnutie, že vaše deti pôjdu do zahraničia pracovať alebo študovať, nie je ľahké prijať. My ako rodičia, sme sa snažili

POĽOVNÝ PES - nenahraditeľný pomocník

Pes sa už od dávna používal ako veľmi dobrý pomocník pri poľovaní. Prvé zdomácnené psy boli práve poľovné. Časom sa z týchto poľovných plemien postupne vyvinuli ostatné psy, ako sú napríklad pastierske, strážne, ťažné a iné. Poľovnícky pes bol spoločníkom lovca už v staroveku, dokazujú to písomné aj obrazové materiály z Egypta, Mezopotámie, ako aj antické pramene. V minulosti sa poľovné psy chovali vo svorkách a vo svorkách väčšinou aj lovili. Ako je to dnes? Dozvieme sa to z rozhovoru s dlhoročným členom a kynológom Poľovníckeho združenia v Tvrdošovciach, p. Jurajom Zelenkom o výcviku poľovných psov.

Na úvod sa vráťme na začiatky. Ako ste sa stali poľovníkom?

Skúšky o prvý poľovný lístok som úspešne absolvoval pred necelým štvrtým storočím. Ďalšími skúškami, ktoré som úspešne absolvoval v roku 2002, boli vyššie odborné skúšky z poľovníctva.

Čo sa Vám páči na poľovníctve? Čo Vás oslovilo?

Náplňou poľovníckej praxe nie je samotný lov zveri. Prvoradou úlohou poľovníkov je starostlivosť o zver – chovať a chrániť. A taktiež zveľaďovať prírodu a životné prostredie zveri. Až na posledné miesto v tomto reťazci, by som zaradil selektívny odlov zveri, avšak len, keď to dovoľujú normované kmeňové stavy.

Nie je tajomstvom, že sa venujete aj výcviku poľovných psov.

K výkonu práva poľovníctva nerozlučne patrí aj dobre vycvičený poľovný pes. Ja osobne som sa začal venovať výcviku poľovných psov pred osemnástimi rokmi.

Aké plemená psov je možné vycvičiť a v akom veku?

Na skúškach poľovnej upotrebitelnosti sa môžu zúčastniť všetky poľovné plemená, ktoré sú zaradené do jednotlivých skupín FCI (medzinárodná kynologická federácia) so sídlom v Bruseli. Na tento druh skúšok psa začíname cvičiť cca po dovŕšení 1 roka.

Ako dlho trvá výcvik psa a čo musí ovládať dobre vycvičený poľovný pes?

Doba výcviku záleží vždy od daného jedinca. A samozrejme, záleží aj na tom, na aký druh skúšok nášho zverenca pripravujeme. Priemerná doba výcviku trvá cca 4 mesiace (1. skúšky poľovnej

upotrebitelnosti.) Na vyšší typ skúšok je potrebný dlhší čas, 8-12 mesiacov. Pes, ktorý úspešne absolvoval skúšky poľovnej upotrebitelnosti, by mal spoľahlivo dohľadať, priniesť a správne odovzdať zver (zajaca, bažanta, kačicu).

Predpokladám, že sa pravidelne zúčastňujete súťaží pre poľovné psy. Z čoho pozostáva takáto súťaž?

Áno, zúčastňujem sa aj na medzinárodných súťažiach. O pravidelnosti sa však hovoriť nedá. Každý jedinec danosti na tieto skúšky nemá. Na súťažiach sa zúčastňujem s dvoma plemenami poľovných psov – nemeckým krátkosrstým stavačom a jagdteriérom. Jagdteriér je húževnatý bojovník tak na povrchu, ako aj v podzemnom brlohu.

Aké najlepšie výsledky ste získali na takýchto pretekoch a na ktorý výsledok ste najviac pyšný?

Medzi úspešné umiestnenia by som zaradil 4. mies-

to na medzinárodnej brlohárskej akcii z vyše 120 štartujúcich. Taktiež ako štvrtý som sa umiestnil na medzinárodných všestranných skúškach malých plemien. Zo stavačiarских úspechov spomeniem 5. miesto na Memoriáli Jozefa Kadleca s medzinárodnou účasťou. Je to dvojdná súťaž. Pozostáva z poľnej, vodnej a lesnej práce. Na poli pes prichádza do styku so zajacom a bažantom 6-krát, pri vodnej práci s kačicou 3-krát, pri lesnej práci 1-krát so srnčou zverou a 3-krát s líškou. Ďalej sa na týchto skúškach ešte skúšajú disciplíny, kde pes neprichádza do styku so zverou.

Koľko poľovných psov vlastníte?

V súčasnosti vlastním 2 nemeckých krátkosrstých stavačov a 1 nemeckého poľovného teriéra (jagdteriér).

*Ďakujem za rozhovor.
Silvia Bračová*

ROZHOVOR S MLADÝM VEDCOM

„Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodeň, ktorú treba zapáliť!“ sú slová pána učiteľa, ktorý odchádzal do dôchodku. Vždy sa mi tento výrok páčil, ale iba nedávno som pochopila jeho hlbokú myšlienku. Učiteľ sa vždy teší z aktuálnych úspechov svojich žiakov, zdieľa radosť spolu s deťmi. Aj ja som bola hrdá na úspech Petra Csányiho, keď sa pred štyrmi rokmi z obvodného kola Biologickej olympiády v Nových Zámkoch vrátili so skvelou správou. „Vyhrali sme 2. miesto a postupujeme do krajského kola!“, zvestoval mi Peter s pánom učiteľom Františkom Pavúkom. Bolo mi ctou sprevádzať Petra na krajskom kole Biologickej olympiády v Nitre. Umiestnil sa na peknom 4. mieste. Odtedy prešlo pár rokov a Peter pokračoval vo svojej práci na výskumnom projekte a zúčastňoval sa ďalších súťaží. Svoju cestu za úspechmi Vám priblíži v odpovediach na otázky, ktoré som si pre neho pripravila.

Peter, spomínaš si, ako sme začali spolupracovať na projekte? Aké boli začiatky práce na projekte Biologickej olympiády? Čo Ťa viedlo k výberu témy práce?

Na začiatky spolupráce si veľmi dobre spomínam, bol som ôsmak na ZŠ J. A. Komenského. Pamätám si, ako sme na hodine chémie s ostatnými žiakmi boli skúmať kvalitu vody v jazere Putnoki. Výsledky sme si zaznamenali do tabuliek ako mladí vedci. Potom som s kamarátom chodil pravidelne zisťovať kvalitu vody, či sa namerané hodnoty zmenili. A práve toto zisťovanie kvality vody ma priviedlo k vypracovaniu mojej výskumnej práce. V práci som chcel zistiť, ako vplyva kvalita vody, množstvo niektorých prvkov vo vode, na život rýb. Pre svoj výskum som si vybral dve vodné lokality v Tvrdosovciach – jazero Halaš a potok, ktorý z neho ústi a ďalej preteká cez obec. A keďže som chcel spojiť výskum vo dy s mojim hobby, moja práca dostala názov: Meranie kvality vody a jej vplyv na život rýb v prírode.

Na akej škole si začal študovať po skončení základnej školy? Mala práca na projekte vplyv na výber školy alebo študijného odboru?

Momentálne navštevujem Strednú odbornú školu veterinárnu v Nitre a budem študentom 4. ročníka. Už od malička ma zaujímala starostlivosť o zvieratá a zaujímavosti o ich živote, takže v mojom prípade som nad výberom strednej školy veľmi neuvažoval. Na túto školu som sa chcel dostať, ale o štúdium na nej bol veľký záujem, lebo je jedinou školou tohto zamerania v okolí. Vedel som, že budem musieť urobiť niečo viac preto, aby ma na ňu prijali a aby som bol na nej úspešný. Riešenie Biologickej olympiády mi prišla ako jedna z možností, ako začať s písaním vedeckej práce.

Čo Ťa viedlo k tomu, aby si pokračoval vo svojej výskumnej práci aj na strednej škole?

Prvým spúšťačom k pokračovaniu práce bol veľký úspech na Biologickej olympiáde v roku 2010. Ďalšou motiváciou bola zvedavosť. Chcel som zistiť, ako sa menili hodnoty množstva chemických prvkov vplyvajúcich na život rýb vo vode v priebehu ročných období.

Vedel by si v krátkosti čitateľom priblížiť, čo bolo predmetom tvojho skúmania? K akým výsledkom si sa dopracoval?

Zaoberal som sa výskumom kvality vody v Tvrdosovciach. Chcel som zistiť, prečo sa vo vybraných vodách v obci darí resp. nedarí rybám. Určoval som množstvo dusitanov, dusičnanov, fosforečnanov, amoniaku, obsah kyslíka, tvrdosť vody, pH vo vzorkách vody, ktoré som odobral v dvoch vodných lokalitách – jazero Halaš a Tvrdosovský potok. V roku 2010 som zistil, že v jazere Halaš kvalita vody nevyhovuje podmienkam pre život rýb, ale v Tvrdosovskom potoku boli podmienky pre život rýb vyhovujúce, lenže sa ryby v potoku ešte nenachádzali. Merania pokračovali ďalej a časom pribudlo aj zisťovanie množstva siníc vo vode. Zistil som, že množstvo prvkov vo vode sa menilo rôzne. V roku 2014 som výsledky meraní zhrnul a vyhodnotil. Aktuálne je v jazere Halaš vyhovujúca voda pre ryby a v Tvrdosovskom potoku je veľmi zlá kvalita vody.

V prehliadke Stredoškolskej odbornej činnosti si reprezentoval svoju školu v celoslovenskom kole a umiestnil si sa na 2. mieste.

Aká bola cesta za týmito úspechom?

Cesta ku každému úspechu je náročná a vyžaduje si veľa voľného času. Už ako študent strednej školy, som sa zúčastnil medzinárodnej konferencie vedeckých prác s názvom: Objavme svet prírodných vied 2012 na UKF v Nitre. V treťom ročníku strednej školy som sa zúčastnil Stredoškolskej odbornej činnosti. Je to prehliadka dobrovoľnej, záujmovej činnosti žiakov stredných škôl. V školskom kole som sa umiestnil na 1. mieste a postúpil do krajského kola, kde som tiež získal 1. miesto. Po týchto úspechoch som bol pozvaný na celoslovenské kolo Stredoškolskej odbornej činnosti, ktorá sa konala tento rok v Starej Ľubovni. Veľkým úspechom pre mňa bola už samotná účasť na celoslovenskom kole SOČ, no ešte viac ma potešilo, keď nám na slávnostnom vyhodnotení oznámili, že som sa umiestnil na 2. mieste v kategórii: Životné prostredie, geografia, geológia. Okrem týchto umiestnení som dostal aj ocenenie od župana Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu pre najúspešnejších žiakov stredných škôl Nitrianskeho kraja.

Peter, tvoja práca sa zaoberá problematikou znečisťovania životného prostredia, konkrétne vody v obci. V práci si navrhol nejaké riešenie danej problematiky, vieš nám o svojich návrhoch povedať viac?

V práci som navrhol zopár nápadov na zlepšenie ochrany prírody vedúce k zlepšeniu podmienok pre život rýb, ktoré sú v miestnych vodných lokalitách. Najekologickejším riešením by bolo vybudovanie

obecnej kanalizácie, keďže kvôli vypúšťaniu splaškov do vody sa hodnoty niektorých škodlivín v potoku neustále zvyšujú. V spolupráci s pánom starostom, obecným zastupiteľstvom a miestnym občianskym združením Lucerna Tvrdosovce, s ktorou chcem rozbehnúť spoluprácu, som sa rozhodol problém riešiť. Najefektívnejšou cestou, ako dosiahnuť zlepšenie kvality vody, sa javí aktívnejšia kontrola okolia oboch lokalít. Prospešné by mohli byť aj čistiace brigády v okolí oboch lokalít. Po zlepšení kvality vody sa chcem pokúsiť v spolupráci s obcou a miestnym občianskym združením o opätovné nasadenie rýb do potoka.

Plánuješ ešte v budúcnosti pokračovať vo výskume? Aké sú tvoje plány do budúcnosti?

V meraniach kvality vody a vo výskume by som chcel pokračovať aj naďalej. Ak by boli prijaté potrebné opatrenia na zlepšenie kvality vody, rád by som overoval účinnosť opat-

rení opätovným meraním množstva jednotlivých látok vo vodách. Prípadne by som svoje merania rozšíril aj o ďalšie lokality v obci. Od septembra ma čaká posledný ročník na strednej škole, v ktorom ma čakajú maturitné skúšky. V štúdiu by som chcel pokračovať na vysokej škole. Zatiaľ nemám konkrétnu predstavu, ale určite si vyberiem odbor, ktorý by bol zameraný na biológiu. Verím, že skúsenosti spojené s výskumnou prácou budem môcť využiť aj pri ďalšom štúdiu.

Ďakujem Ti za rozhovor, v ktorom si predstavil výskum. Želám Ti veľa úspechov v ďalšom štúdiu a v aktivitách spojených s výskumom.

Ďakujem aj ja za milý rozhovor a podobne Vám želim veľa úspechov v živote.

S Petrom Csányim sa rozprávala Monika Vanyová.

Foto: Peter Csányi

Čo tak dať si masáž tela a duše?

cifický účinok. Klasická „relax“ masáž má ucelený charakter, pri ktorom je použité široké spektrum masážnych ťahov, ktoré tvoria podstatu masáže. Charakter klasickej masáže je v tom, že urýchlí napätie rozbolavených kĺbov. Masáž je najstaršou liečebnou metódou v histórii ľudstva. Masáž je jedinečný spôsob ako zrelaxovať, uvoľniť sa, ako posilniť svoje zdravie, dosiahnuť životnú rovnováhu a harmóniu tela a mysle. Je skvelým prostriedkom na odbúranie stresu. Naša chrbtica vyžaduje ochranu a prevenciu, taktiež oddych a uvoľnenie. No a samozrejme aj správny, zdravý a pravidelný pohyb. Nesmieme zabúdať na dostatok spánku a čo najmenej stresu. Citové konflikty a stres, ktorým sme deň čo deň vystavení, spôsobujú chronické napätie svalov, čo vzápätí pôsobí negatívne na človeka. Stuhnuté svaly blokujú okrem iného aj pohyb. Naše telo si presne zapamätá, čo sa nám v priebehu rokov stalo.

Veľmi dôležité v našom živote je správne DÝCHANIE. Dýchanie je sám život, je to energia, ktorá prúdi vo vnútri človeka a umožňuje jeho existenciu. Človek, ktorý je v strese často reaguje zadržiavaním dychu, čo môže z dlhodobého hľadiska viesť k rôznym ochoreniam. Nadychujeme sa nosom a vydychujeme ústami. Jednoduché pravidlo, ktoré sa musíme naučiť a veno-

vať sa tomu denne aspoň niekoľko minút. Ďalšou veľmi dôležitou zložkou v našom živote je čistá VODA. Je nutná pre všetky funkcie organizmu. Z mojej praxe vyplýva, že ľudia ešte stále zabúdajú na vodu, pritom pitím vody sa dá vyriešiť veľa zdravotných problémov. Vodu neviem ničím nahradiť, bez vody sa nedá žiť. Teraz, v letnom období, si vodu náš organizmus priam žiada, tak si ju doprajme. Verte, že pre svoje zdravie spravíte veľa, pretože voda pomáha vyplavovať z tela vylúčené toxíny. Leto je čas pohody, radosti, slnka, vody, dovolení. Môžeme si dovoliť, čo len chceme. Tešme sa z vody, slnka!

Tak ako voda, dôležitú úlohu majú aj POTRAVINY, ktoré konzumujeme. Jedným z najdôležitejších sú ovocie a zelenina. Hlavným jedlom leta sú melóny. Čistia a dodávajú okamžitú energiu. Kukurica zase veľkú vnútornú silu. Uhorky dávajú čistotu, mierne chladia a čistia obličky. To je len zopár osviežujúcich tipov, ktoré sú dôležité pre našu pohodu, rovnováhu a radosť zo života. Len MYSEĽ plná pokoja, lásky a porozumenia môže priťahovať lásku, zdravie, pokoj a porozumenie. Je dôležité mať rád sám seba, aby sme mohli rozdávať lásku druhým. Celkovo to pôsobí na naše zdravie a v konečnom dôsledku aj na našu chrbticu.

Liečivé sily majú aj KAMENE a rastliny. Jedným z najznámejších a univerzálnym je kryštál. Je to bezfarebný kameň, ktorý prispieva k osobnému zdokonaľovaniu sa. Pomáha pri srdcových ochoreniach i problémoch s črevami. Ruženín je kameň lásky, má ružovú farbu a je to aj kameň dobra a zdravia, upokojuje a zaháňa smútok. Ametyst pomáha pri poruchách koncentrácie a stresových situáciách. Zafír pomáha odstraňovať psychické napätie. Je vhodný pri kožných problémoch a nádoroch.

Sila prírody je neprekonateľná, len my ľudia musíme otvoriť svoje srdcia a začať ju vnímať. Spravme si osviežujúci a zároveň upokojujúci čaj z toho, čo nám rastie doma na záhrade. Z mäty, medovky, nechtíka či levandule a pri popíjaní sa zamyslime. Je potrebné počúvať samého seba, prísť na to, čo je pre telo a dušu to najlepšie a najvhodnejšie.

Na záver dovoľte jednu múdrosť, ktorú obsahuje modlitba sv. Františka z Assisi: „Bože, daj mi spokojnosť prijať veci, ktoré nemôžem zmeniť, daj mi odvahu zmeniť veci, ktoré môžem zmeniť, no daj mi múdrosť, aby som vedel odlíšiť jedny od druhých.“

Prajem vám veľa krásnych dní, nekonečný pokoj v duši, lásku v srdci a úsmev na perách.

Judita Takáčová

Účesy na každú príležitosť

Svadby, plesy, slávnostné podujatia a iné významné udalosti znamenajú pre dievčatá a dámy „vážne starosti“, čo sa týka príprav na tieto príležitosti. K tomu, aby sme boli dokonale, spokojní a očarili ostatných, okrem vhodných šiat je veľmi dôležitý aj účes.

Keď sme si už vybrali šaty svojich snov, zaobstarali si doplnky a máme už aj predstavu o mejkap-e, neostáva nám nič iné, iba si vybrať správny účes. Ale aký by mal byť? Záleží to v prvom rade od dĺžky a kvality vlasov. Mnohí si myslia, že z krátkych

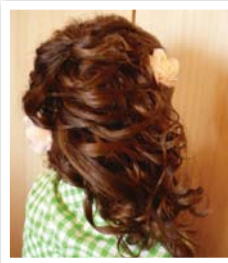
vlasov sa nedajú pripraviť pekné a moderné frizúry, ale to nie je pravda. Nemusíte sa strachovať, pokiaľ máte krátke vlasy. Šikovné kaderničky vám z nich vyčaria ozaj pekný a ideálny účes. Dobrá správa pre slečny a panie s dlhými vlasmi je, že sú stále

v móde romantické drdoly. Napríklad voľnejší drdol s peknou kvetinovou ozdobou je vhodný na akúkoľvek príležitosť. Pokiaľ sa však chystáte na viačhodinovú udalosť, do vlasov si dávajte radšej pevnejšiu ozdobu, aby vám to vydržalo. V súčasnosti sa tešia veľkej obľube aj veľké jemné kučery, voľnejšie vrkoče a sú veľmi obľúbené tzv. retro úče-

sy. Pokiaľ máte silne zafarbené alebo melírované vlasy, nedávajte si do vlasov žiadne ozdoby a zabudnite aj na doplnky.

Čo sa týka účesov na stužkovú slávnosť, teraz sú trendové jednoduché frizúry podľa hesla: „V jednoduchosti je krása.“ Ak sú vlasy jemne pripnuté alebo naopak sú voľne a strapato rozpustené, vyzeráme oveľa mladšie a elegantnejšie. Mladé dievčatá by nemali nosiť vážne príležitostné účesy. Nech máme vlasy akéhokoľvek typu, dôležité je, aby sme boli s výsledkom spokojné a hlavne, aby sme sa cítili novým účesom dobre. Veď vlasy sú korunou ženy.

M.F.

NESTAČÍ IBA CHCIEŤ, TREBA AJ NIEČO ROBIŤ

Predstavte si, v našej obci máme aj automobilového pretekára. Presnejšie povedané pretekárku. Veronika Vanyová (1983), pochádzajúca z našej obce reprezentuje Slovensko v ženskom motorizme na pretekoch tohto atraktívneho a mnohými obdivovaného športu ako jediná Slovenka. Myslíme si, že je to dostatočný dôvod na to, aby ste ju spoznali. A kto by vedel o nej lepšie písať, ako jej sestra Alexandra, ktorá ju veľmi dobre pozná.

Veronika vyrastala ako dcéra automechanika Tibora Vanyu a zdravotnej sestry Terézie. Niet divu, že sa už od malička pohybovala okolo áut, ktoré v nej čoraz viac vzbudzovali záujem. „Predstava rýchlych športových áut ma fascinovala a športovú jazdu som si dopriala aj pri pomalých starších autách. Niekedy stačilo „zavrieť“ oči a zrazu sa aj auto vyrobené na prevoz detského kočíku stalo „športovou raketou.“ Pamätám si na dni, keď šľapacie autíčko z 80-tych rokov bolo jej obľúbenou zábavou, ako zapriahala nášho psa do saní a tešila sa z rýchlej jazdy. Pamätám sa, ako čakala na 12. rok života, aby mohla sedieť na prednej sedačke auta. Neskôr sa nevedela dočkať 15. rokov, aby si mohla spraviť vodičák na motorku. Po dospelosti túžila ako každý tínedžer, no prioritne jej radosť spôsoboval vodičský preukaz na osobný automobil. Začala snívať o športovom rýchlom aute. Vysnívala si Hondu CRX, čo v roku

2006 bolo považované za drahé a rýchle auto. Naškriabala si 30.000 Sk a hľadala... „Vysnívané auto som si každý deň prezerala na inzerčných stránkach len s túžbou, nakoľko pod 100.000 Sk sa kúpiť nedalo. Jasne si pamätám deň, keď tam zverejnili inzerát Hondy CRX na predaj za 40.000 Sk a pri rýchlom jednaní zľava. Hneď som utekala za otcom a nadšená som poskakovala toľko, až nakoniec pristúpil, a ešte ten deň išiel na obhliadku inzertovaného auta.“ Obhliadka nedopadla najlepšie. Motor síce šľapal ako hodinky, no auto bolo hnilé... „Ocko usúdil, že až moc, tak sme sa rozlúčili a šli domov. Sadla som si teda poslušne do auta a so slzami v očiach som sledovala, ako sa vzdľujeme od môjho sna.“ Bolo jej jasné, že auto nemá dobrý technický stav, ale na lepšie ušetrené nemala... Smutné ticho prelomil ocko so slovami „Ty ho fakt chceš, že?“ Do reči jej nebolo, tak len prikývla. „Ale to vieš, že sa ti rozpadne, že?“ Začala

tušiť, že otázky smerujú k splneniu jej cieľa a tak s jemným úškrnom prikývla. Otec bez slova auto otočil a vrátili sa po vysnívané autíčko. Podarilo sa im zjednať 10.000 Sk a tak vrazila peniaze do svojho prvého športového auta. Natankovať jej už musel ocko. „Tento deň považujem za začiatok svojej kariéry. Toto auto všetko odštartovalo. Začala som ním chodiť na šprinty, kde som väčšinou vyhrávala. Malá váha auta (ani 1.000 kg) v kombinácii so 136 koníkmi bola na 400 metrov zaujímavým súperom aj pre veľké kubatúry.“ Tento svet autíčkarov jej umožnil zoznámiť sa s ľuďmi, ktorí sa profesionálne venovali automobilovým pretekom. Ako prvú začala jazdiť preteky do vrchu s Hondou CRX, ktorú jej postavil Ladislav Vanya z Tvrdosoviec. Prvé miesta nechali na seba dlho čakať, ale tréning sa nesmel podceňovať. Kondičku si začala udržiavať pravidelným jazdením na motokárach v Bratislavskej motokárovej hale Kart One Arena. Zúčastňovala sa rôznych pretekov a merala si sily aj s chlapčenskými kolegami. Automobilový okruh kamarátov ju zaviedol na okruhový pretek, zatiaľ v pozícii diváka. Na takomto preteku v roku 2010 zazrela Lotus Ladies Cup pretek, ktorý ju fascinoval. Keď uvidela na štarte tie nádherné dievčenské autá značky Lotus Elise a zistila, že v tomto seriáli jazdia len dievčatá, nebolo treba dlho čakať na nadšený lesk v jej očiach. „Obrovská túžba sadnúť za volant tohto pretekárskeho auta a byť jednou z pretekároch, prišla okamžite. Bohužiaľ, cena bola privysoká a sponzor žiadny. V roku 2013 sa však všetko zmenilo. Túžba a zároveň aktívne venovanie sa motošportu prispela k tomu, aby sa našiel spoločný známy, ktorý ma zo-

známil s manažmentom Lotus Ladies Cupu. Vďaka sponzorom sa sen stal realitou.“

Dnes je Veronika platnou členkou v šampionáte Lotus Ladies Cup, kde jazdia výhradne zástupkyne nežného pokolenia. Seriál je súčasťou maďarského šampionátu cestovných automobilov a vlni sa dostal pod hlavičku Medzinárodnej automobilovej federácie FIA. Zahraničné webové stránky tento krok označili za novú éru v ženskom motorizme. Slovenské farby v nej už v druhej sezóne reprezentuje naša Veronika ako prvá a zároveň jediná pretekárka zo Slovenska.

Naša rodina, hlavne rodičia, prežíva celé jej preteky až moc. Žijeme s tým, naši ju chodia podporovať a fandiť jej všade, kam len vedia. V prípade nehôd, ktoré našťastie neboli vážne a týkali sa hlavne jej auta, pomáha náš otec. On opravuje auto, nakoľko je jej opravárom aj mimo tímu. Jej príbeh je dôkazom toho, že túžbu treba spojiť s činmi a výsledok sa určite dostaví. Ona si svoj sen plní od roku 2006. „Samozrejme, okrem aktívneho motošportu sa musím venovať aj práci, mám v Bratislave firmu pre podvojné účtovníctvo, nakoľko som si vybrala veľmi drahé hobby. Ale vždy sa snažím na svet pozerieť s optimizmom a najprv si niečo vysnívať, potom si začnem sen plniť.“ A neprestane, kým sa jej túžba nenaplní. Aj keby to malo trvať roky... Tajomstvo úspechu je vo vytrvalosti a toho dôkazom sú všetci, ktorí si splnili sen.

Alexandra Vanyová

OBČIANSKE ZDRUŽENIE SPORT FRIENDS TVRDOŠOVCE 2013

(PRIATELIA ŠPORTU - SPORTBARÁTKY)

Sport Friends Tvrdošovce 2013 (ďalej len „SFT“) je dobrovoľnou, otvorenou, samostatnou, nezávislou a nepolitickou spoločenskou organizáciou riadiacou sa demokratickými princípmi v súlade s právnymi normami Slovenskej republiky. Jej poslaním je podporovať športovú činnosť občanov obce a vo všeobecnosti rozšíriť športovú základňu obce.

Naše združenie uviedli do pohybu koncom augusta 2012 Beáta Borbélyová a Radvan Mikláš, keď na priateľskú návštevu prišli s ohromujúcim nápadom rozbehnúť futbalové B mužstvo, ktoré by bolo výhradne tvorené z hráčov Tvrdošoviec. Vytvoriť B mužstvo nebol žiaden objav, nakoľko B mužstiev sme v novodobej histórii športového klubu mali niekoľko, no teraz sme uvažovali nad čímsi stabilnejším, trvácnejším a z časti nezávislým. Krátko po návšteve Beáty a Rada sa k nám pripojil Peter Birkus. V tej chvíli sme vo štvorici vytvorili prípravný výbor občianskeho združenia a zároveň sme začali pátranie po 20-tich „statočných“, ktorým srdce bije pre futbal. Zahájili sme tvorbu hráčskeho kádra B mužstva. Bolo veľmi motivujúce vidieť nadšenie a podporu predstaviteľov športovej komisie a starostu našej obce počas zasadania komisie na konci roka 2012. Ich „áno“ znamenalo pre nás záväzok, výzvu a zároveň prvú veľkú skúšku občianskeho združenia.

Vznik SFT sme symbolicky naplánovali na 90. výročie založenia športového klubu s jasnou myšlienkou: futbal nebude jediný dôvod vzniku SFT. Všetci štyria sme od prvej chvíle cítili silnú potrebu pomôcť rozvoju ďalších druhov športov. Táto ambícia bola, je a zrejme to bude odvážna, zvažujúc, že v obci evidentne absentuje tradícia a občianska podpora iných odvetví športu,

nehovoriac a športoviskách a zariadeniach na ich rozvoj. Vízia založenia fungujúceho občianskeho združenia nás bavila a zamestnávala každý deň. V apríli sme spoločne s Radom vytvorili znak SFT, ktorý farebne vychádza z farieb vlajky a štandardy obce. Pozadie znaku sme symbolicky ponechali totožné so športovým klubom. Nadpis „VICTIS HONOS“ z latinského prekladu znamená sláva víťazom, česť porazeným. Nasledujúci mesiac boli dokončené stanovy a na jeho konci dňa 31.5.2013 bolo SPORT FRIENDS Tvrdošovce 2013 oficiálne registrované Ministerstvom vnútra.

Pôvodne sme túžili nájsť 20 „statočných“. Systematickou prácou SFT postupne skladalo bývalých aktívnych futbalistov a futbalových nadšencov Tvrdošoviec, ktorí sa stali základom B mužstva a zároveň vytvorilo prostredie vhodné na vybudovanie tímu, ktorý je s prihliadnutím na jeho fungovanie neštandardný, ale schopný existencie. ŠK Tvrdošovce B je vo svojom fungovaní hybridom, nakoľko je súčasťou

mužstvo tvorené výhradne vlastnými hráčmi.

Skladanie mužstva trvalo celé mesiace a kým prebehli aj posledné rokovania so zástupcami obce, obecného zastupiteľstva, športovej komisie a športového klubu, počas ktorých sa jasne vysvetlili pravidlá fungovania B mužstva, nezostalo času na rozdávanie pred sezónou. B mužstvo však nabralo jasný smer a udalosti dostali rýchly spád. Veď posúďte sami:

- 20.6.2013 sa pod vedením Silvestra Haluzu konal prvý oficiálny tréning. Silvo sa nezištne ujal trénovania mužstva a využívajúc svoje bohaté skúsenosti, zohral kľúčovú úlohu pri všetkých úspechoch mužstva,

- 21.6.2013 prípravný výbor SFT zaregistroval B mužstvo do III. triedy Oblastného futbalového zväzu Nové Zámky,

- 14.7.2013 sa odohral prvý prípravný zápas s mužstvom FC Černík, ktorý sme na ich pôde vyhrali 0:3. Nasledovali zápasy na ihriskách Strekova (0:2), Jatova (2:4), Nových Zámkov B (4:3), Vlkašu (4:4) a Semerova (2:1),

športového klubu obce, no financie a chod samotný zabezpečuje SFT. Napokon to bolo 25 čistokrvných tvrdošovských amatérov, ktorí si boli vedomí, že do futbalu budú musieť vložiť svoje peniaze, ktorí boli pripravení hrať srdcom len tak pre radosť a pre uspokojenie túžby náročného tvrdošovského diváka vidieť

na zlepšenie súhry. Väčšina z nás však už mala skúsenosti z vyšších súťaží a každý jeden chcel dokázať, že to s hraním myslí vážne. Nerozohranosť sa prejavovala v prvých zápasoch, no boli sme presvedčení, že situácia sa môže iba zlepšovať. Išli sme zápas od zápasu a zbierali body. Zimnú prestávku sme prečkali na čele tabuľky s tesným náskokom, nakoľko ambíciou postúpiť sa seba vedome pýšilo viacero mužstiev. Pri koncoročnom bilančovaní sme sa počas členskej schôdze SFT napokon zhodli, že urobíme všetko pre postup. Náročnú zimnú prípravu mužstvo zahájilo 11.1.2014 a stretávalo sa dvakrát do týždňa na tréningoch a minimálne raz cez víkend počas prípravného zápasu. Bola to jasná správa pre všetkých súperov a zdvihnutie hodenej rukavice do bitky o boj do II. triedy. Všetka drina, ktorá hráčov sprevádzala na každom jednom tréningu sa po rozbehnutí jarnej časti odrážala v rýchlosti, vytrvalosti a napokon prišla aj zohratosť. B mužstvo si poistilo postup do vyššej súťaže už jeden zápas pred ukončením sezóny, kedy dňa 11.5.2014 na domácom ihrisku porazilo mužstvo z Kamenného Mosta vysoko 11:0 a mohli sa začať oslavy postupu.

Na záver by som rád zdôraznil ďalšie dôvody SFT, ktoré okrem vyššie uvedených viedli k vytvoreniu tohto projektu a ktoré dúfame, že sa jedného dňa stanú samozrejmosťou pre každého futbalistu v obci:

- poskytovať priestor mladým hráčom, ktorých kvalita nedozrela na A mužstvo,
- v prípade potreby doplniť káder A mužstva.

Nemenej dôležitou ideou SFT bolo vytvorenie finančného zázemia tak, aby nenarušila finančný rozpočet Športového klubu, čiže, aby bolo mužstvo finančne nezávislé.

Ing. Marian Batyka

FUTBAL

VÝSLEDKY MAJSTROVSTIEV
VO FUTBALE 2013/2014

Dospelí „A“-mužstvo

IV. liga JV

1	Vrakúň	30	22	6	2	67:15	72
2	Šurany	30	20	5	5	75:24	65
3	Vičany	30	16	9	5	58:28	57
4	ČFK Nitra	30	17	2	11	71:45	53
5	FC ViOn B	30	15	7	8	60:32	52
6	Kolárovo	30	15	7	8	49:34	52
7	Štúrovo	30	15	6	9	56:44	51
8	Dvory n/Ž.	30	13	6	11	46:54	45
9	Veľké Lovce	30	13	5	12	48:49	44
10	Dun. Streda B	30	12	6	12	38:34	42
11	Váhovce	30	11	3	16	61:68	36
12	Tvrdošovce	30	10	5	15	50:50	35
13	Želiezovce	30	6	7	17	38:72	25
14	Nový Život	30	6	6	18	27:60	24
15	Imeľ	30	4	4	22	25:85	16
16	Močenok	30	2	2	26	18:93	8

Mužstvám TJ Družstevník Vrakúň, ŠK Váhovce, MŠK Želiezovce a FK. Močenok boli po 30. kole odpočítané tri body.

Dospelí „B“-mužstvo

1	ŠK Tvrdošovce B	18	15	1	2	73:17	46
2	FC Bňa	18	14	1	3	87:29	43
3	TJ OÚ Nána	18	10	3	5	56:30	33
4	ŠK Radava	18	8	4	6	33:28	28
5	FJ Kamenica nad Hronom	18	8	4	6	35:35	28
6	TJ Belá	18	6	2	10	34:62	20
7	ŠK Andovce	18	5	3	10	21:46	18
8	TJ FC Rúbaň	18	4	4	10	30:51	16
9	TJ Družstevník Obid	18	4	4	10	28:61	16
10	Kam. Most	18	2	2	14	14:52	8

Dorast

IV. liga JV

1	Zl. Moravce B	30	23	1	6	123:39	70
2	Okolič. na Os.	30	19	2	9	73:41	59
3	Veľké Úľany	30	17	5	8	75:50	56
4	Sereď	30	17	4	9	90:41	55
5	NR - Chrenová	30	14	7	9	77:44	49
6	K. Kračany	30	15	4	11	80:59	49
7	Dun. Str. B	30	15	3	12	87:51	48
8	Gabčíkovo	30	15	2	13	91:84	47
9	Veľká Mača	30	14	4	12	66:43	46
10	Komjatice	30	14	3	13	71:62	45
11	Tvrdošovce	30	10	5	15	55:80	35
12	Topolníky	30	9	5	16	58:102	32
13	Želiezovce	30	9	4	17	40:73	31
14	V. Meder	30	7	6	17	59:111	27
15	Palárikovo	30	8	3	19	46:123	27
16	Bánov	30	4	2	24	30:118	14

Zápas Zlaté Moravce B – Palárikovo bol za stavu 8:0 predčasne ukončený po tom, ako klesol počet hráčov hostí pod 7.

Starší žiaci

III. liga Juh SŽ

1	Komárno	26	22	2	2	163:18	68
2	Gabčíkovo	26	22	0	4	106:21	66
3	Šurany	26	16	4	6	95:26	52
4	Želiezovce	26	16	4	6	68:39	52
5	Okol. na Os.	26	15	3	8	50:24	48
6	Šahy	26	14	2	10	68:46	44
7	Močenok	26	11	2	13	54:66	35
8	V. Meder	26	9	4	13	35:59	31
9	Kolárovo	26	8	6	12	49:55	30

Mladší
III. liga Juh MŽ

1	Komárno	26	23	0	3	193:21	69
2	Gabčíkovo	26	21	2	3	162:29	65
3	Šurany	26	21	0	5	143:27	63
4	V. Meder	26	19	2	5	117:30	59
5	Močenok	26	18	1	7	141:51	55
6	N. Zámky B	26	15	3	8	123:53	48
7	Šahy	26	12	3	11	99:89	39
8	Nesvady	26	12	2	12	75:77	38
9	Okol. na Os.	26	10	1	15	73:87	31
10	Tvrdošovce	26	8	1	17	76:156	25
11	Želiezovce	26	6	2	18	69:141	20
12	Svätý Peter	26	5	2	19	51:187	17
13	Marcelová	26	2	1	23	23:154	7
14	Kolárovo	26	0	0	26	23:266	0

Prípravka

1	TJ Družstevník Michal n/Žit.	18	17	1	0	108:29	52
2	ŠK Šurany	18	12	2	4	108:33	38
3	FC Semerovo	18	11	2	5	59:36	35
4	TJ Družstevník Dv. n. Žitavou	18	10	0	8	83:48	30
5	TJ Družstevník Bešeňov	18	9	2	7	68:58	29
6	FC Komjatice	18	9	0	9	89:79	27
7	TJ N. Vieska	18	6	3	9	64:68	21
8	FK Čechy	18	4	4	10	43:59	16
9	ŠK Tvrdošovce	18	4	0	14	59:109	12
10	FC Veľký Kýr	18	1	0	17	10:172	3

ROZLÚČKA S MŠ A ZŠ

MŠ na Hlbokej ulici

Kristína Bédiová, Eszter Bogdányová, Peter Csikós, Viktória Dobosiová, Anastázia Fošumová, Nikola Hegyiová, Oliver Janega, Marco Karácsony, Kristína Majer, Nina Mazanová, Arnold Morvai, Jaroslav Neděle, Miriam Stanková, Dávid Stieranka, Alex Számel, Sofia Vanyová, Viktória Vanyová, Viktória Vaššová, Adam Vidovič

ZŠ J.A. Komenského

Belovičová Alexandra
Bihariová Nikoleta
Borbélyová Frederika
Csanda Denis Peter
Černáková Diana
Heka Miroslav
Istenesová Lucia
Kovács Dominik
Král Robert
Lakatoš Kevin
Mészáros Peter
Mészáros Marcel
Orbánová Barbara
Patyiová Romana

Rábik Viktor
Rácová Sofia
Rybár Rastislav
Sileská Karolína
Szabó Adam
Szikora Lukáš
Szikorová Angelika
Tkáč Matej
Tóth Oliver
Tóthová Vivien
Vargová Cynthia
Zaťková Denisa
Zsilinszki Gabriel

DESAŤROČIA SPOLU V DOBROM I V ZLOM

V živote človeka je veľa dôležitých momentov a udalostí, ktoré dotvárajú mozaiku nášho života. K významným častiam tohto diela patrí aj uzavretie manželstva. Určite si s radosťou pripomenuli tento deň aj tvrdošovské manželské páry, ktoré v roku 2014 oslávia jubileum, 25., 50. a 60. výročie svadby. Sv. omša, ktorá sa konala na Turíce, bola celbrovaná na ich počesť.

Oslávili 25. výročie svadby:

Lóránt Bogyó a Oľga Sóssová
Roman Masarovič a Georgína Borosová
Štefan Brenkus a Ivana Bugyíková
František Mészáros a Mária Černáková
Tibor Slávik a Ildikó Baloghová
Anton Birkus a Ildikó Ludasová
Róbert Birkus a Angelika Vasová
Peter Sztrecsko a Silvia Birkusová
Ladislav Csikós a Katarína Szárazová
Zsolt Kollár a Monika Morvaiová
Oskár Molnár a Kristína Baloghová

